

**Олександр Врублевський
Володимир Артеменко**

ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕФОРМА: ВІД МОДЕЛЮВАННЯ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ

**Інформаційні матеріали для
Чернівецької області**

**ІКЦ «Леста»
Київ
2006**

Видання здійснене за підтримки фонду Євразія

Погляди викладені тут належать авторам цієї роботи і не обов'язково відображають офіційну точку зору фонду Євразія.

Ця інформація та розробки є вільними для копіювання, перевидання та поширення по всій території України, усіма способами, якщо вона здійснюється безоплатно для кінцевого споживача та якщо при такому копіюванні, перевиданні та поширенні є обов'язкове посилання на автора та суб'єкта майнового права на цю інформацію та розробки

В83 Врублевський О. С., Артеменко В. П.

Територіальна реформа: від моделювання до реалізації. Інформаційні матеріали для Чернівецької області. / -К.: ІКЦ „Леста”, 2006. – 44 с.

ISBN 966-7672-45-X

Це видання містить результати проектних робіт в Чернівецькій області, що здійснювалися в межах проекту „Територіальна реформа: з людьми і для людей”. Розраховане на широке коло читачів – голів рад усіх рівнів, посадових осіб виконавчої влади, громадських організацій та усіх тих, хто цікавиться питаннями реформування адміністративно-територіального устрою України.

ББК67.9(4УКР-ЧЕН)300.4

ВСТУП

Адміністративно-територіальна реформа являє собою зміну на законодавчій основі системи поділу держави на територіальні утворення, відповідно до яких здійснюється організація та функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування.

Неодноразові зміни адміністративно-територіального устрою за часів радянської доби переконують, що поділ держави має здійснюватися не для вирішення ситуативних проблем, а на певних перспективних принципах, дотримання яких, врешті-решт, повинно сприяти поліпшенню стандартів життя, розвитку місцевого самоврядування, наближувати надання різного роду послуг населенню тощо. Серед таких принципів можна відзначити: повсюдність, пропорційність, компактність, доступність, спадкоємність, саморегулювання, взаємодоповнюваність, гнучкість, адаптивність та низку інших.

Існуючий адміністративно-територіальний устрій України являє собою складну неупорядковану чотириступеневу ієрархічну структуру. Кожна адміністративно-територіальна одиниця наділена державою відповідними повноваженнями у сфері державного управління, а також виконує певні самоврядні функції.

У цій системі є чимало неточностей і суперечностей. Так, одні й ті ж адміністративно-територіальні одиниці: міста районного значення, селищні та сільські ради можуть належати як до третього, так і до четвертого рівня ієрархії. Відсутність в адміністративно-територіальному устрої України найнижчого базового рівня та різноманіття адміністративно-територіальних одиниць третього та четвертого рівнів: міста районного значення, селищні, сільські ради, ускладнюють адміністративно-територіальну схему по горизонталі. Особливої актуальності ця проблема набуває для специфічних міських адміністративно-територіальних утворень, на території яких діють кілька інших адміністративно-територіальних одиниць, але які не складають єдиної територіальної громади. Сьогодні в Україні на території 64 міст обласного значення функціонують 202 інші адміністративно-територіальні одиниці, в яких діють органи місцевого самоврядування.

Існує чимало суперечностей й щодо визначення адміністративно-територіальних одиниць. Так, відповідно до статті 133 Конституції України систему адміністративно-територіального устрою України складають: Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села. Якщо порівняти з нормами Конституції існуючу схему адміністративно-територіального устрою, то можна виявити низку протиріч, зокрема: поза переліком адміністративно-територіальних одиниць в нормах Конституції опинились міські, сільські та селищні ради; перелік адміністративно-територіальних одиниць включає адміністративно-територіальні одиниці, як області та райони, так і міста, селища та села, які по суті є населеними пунктами. Це спричинило певну плутанину в поняттях „адміністративно-територіальна одиниця” та „населений пункт”; відсутність базового рівня адміністративно-територіальних одиниць – сільських та селищних рад неминує приводить до порушення принципу повсюдності територій, що має наслідком неналежність значних територій, які знаходяться поза межами сіл та селищ ні до якої адміністративно-територіальної одиниці.

Не розкриваючи зміст усіх недоліків наявного в Україні адміністративно-територіального устрою, виділимо його характерні проблеми. Зокрема, такими проблемами є: надмірна подрібненість, яка гальмує вирішення програмних завдань соціально-економічного розвитку країни; існування непередбачених Конституцією України адміністративно-територіальних одиниць – селища міського типу; існування специфічних адміністративно-територіальних утворень, на території яких розташовані декілька самостійних адміністративно-територіальних одиниць, але жителі яких не складають єдиної територіальної громади; недосконала класифікація міст за адміністративною ознакою; недостатнє забезпечення фінансово-економічної та соціальної самодостатності адміністративно-територіальних одиниць, насамперед сіл; дезінтеграція адміністративно-територіальних одиниць; існування населених пунктів, територія яких відірвана від основної (титульної) території адміністративно-територіальної одиниці (так звані анклави); невизначеність чітких меж адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів.

Реформування адміністративно-територіального устрою України має відбуватися на основі обережного ставлення до проектів кожних змін адміністративних меж. Вважаємо, що розробка відповідних проектів, з огляду на різнобічні точки зору з цього питання, мають враховувати:

- історію змін адміністративно-територіального устрою за тривалий період, стійкість конкретних ділянок сучасних адміністративних кордонів;
- прагнення певних територій до головних центрів адміністративно-територіальної одиниці, яка ніколи не мінjala свою адміністративну належність;
- природно-історичні основи адміністративного районування;
- поділ країни на військові округи, залізничні тощо, сукупність яких відображає реальний господарчий, транспортний та соціальний поділ територій;
- існуючі та інтегровані схеми економічного, соціального та інші види районування;
- ареали тяжіння основних міст (наприклад, трудові та інші зв'язки населення);
- територіальні, культурно-географічні та інші розбіжності в умовах та рівні життя, бар'єрність існуючих адміністративних меж тощо.

До вашої уваги пропонуються інформаційні матеріали, що відображають результати дослідницьких робіт у Вишницькому, Герцаївському, Глибоцькому та Путильському районах (далі – "пілотні райони") в межах проекту "Територіальна реформа: з людьми і для людей", реалізацію якого було здійснено Інститутом громадянського суспільства спільно з Українським освітнім центром реформ за фінансової підтримки Фонду Євразія.

В ході реалізації вищевказаного проекту за сприяння керівництва Чернівецької обласної державної адміністрації та відповідних адміністрацій на місцях, Українського Народного Дому (м. Чернівці) із залученням місцевих експертів було вивчено історію розвитку адміністративно-територіального устрою області, здійснено "паспортизацію" усіх "пілотних районів", яка дозволила з'ясувати сучасний стан інфраструктури досліджуваних територій. В адміністративному центрі кожного "пілотного району" було організовано і проведено аналітичні круглі столи-семінари, в ході яких його учасникам (головам сільських, селищних рад, представникам районної влади, громадських організацій, засобів масової інформації) були презентовані результати проектних робіт, засади та етапи реформування територій в Україні, а також з'ясовувалися в ході діалогу між командою експертів та учасниками семінарів їх бачення можливих способів та термінів реформування адміністративно-територіального устрою конкретного району. Проведення усіх публічних заходів супроводжувалося соціологічними опитуваннями його учасників з питань, що стосуються адміністративно-територіальної реформи.

На основі зібраної інформації експерти підготували аналітичні матеріали, що містять відомості про сучасний стан адміністративно-територіального устрою "пілотних районів" та можливі перспективи їх розвитку як в контексті законопроектів щодо реформування територій України, так і інших обґрунтованих параметрів (далі – моделі). Запропоновані експертами моделі реформування були оприлюднені на підсумковому круглому столі-семінарі, який відбувся в м. Чернівцях 14 липня 2006 року в приміщенні Українського Народного Дому. В його роботі прийняли участь представники районної та обласної влади, громадських організацій, засобів масової інформації, особи, які раніше вже брали участь в районних публічних заходах в межах цього проекту.

Команда проекту сподівається, що вироблення запропонованих у цьому виданні, а також й інших альтернативних моделей реформування адміністративно-територіального устрою як "пілотних", так і решти районів області, сприятиме підготовці в недалекому майбутньому якісно нового та більш збалансованого проекту Закону України "Про територіальний устрій України.

*З повагою,
команда проекту*

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ В ХХ СТОЛІТТІ

Клим Сергій Васильович,

аспірант кафедри економічної і соціальної географії

Одеського національного університету імені Іллі Мечникова

Історія формування адміністративно-територіального устрою Чернівецької області нерозривно пов'язана з її історико-географічними особливостями. На початку ХХ століття адміністративно-територіальний устрій Чернівецької області складався з 188 громад 10 політичних округів Австро-Угорського герцогства Буковина, 12 волостей Хотинського повіту Бессарабської губернії Росії і 8 комун Герцаївської волості Дорохойського повіту Румунії.

Деякі політичні округи Буковини поділялися на судові округи. На судові округи ділилися Вашківський і Нижньостанівецький політичні округи (табл. 1). У 1904 р. після чергової адміністративно-територіальної реформи на Буковині були ліквідовані Садгірський і Сторонець-Путильський політичні округи. Садгірський політичний округ був перетворений в судовий округ і разом з Чернівецьким і Боянським судовими округами увійшов до складу Чернівецького політичного округу. Сторонець-Путильський політичний округ було поділено між Вижницьким і Радівецьким політичними округами: громади Сторонець-Путильського судового округу були приєднані до Вижницького округу, а громади Селятинського судового округу увійшли до складу Радівецького округу. За документальними свідченнями ліквідація Сторонець-Путильського округу викликала у його жителів обурення. Звертаючись до голови Сейму Буковини, голови громад прохали залишити округ, пояснюючи, що у разі його ліквідації місцеві громади виявляться надто віддаленими від найближчих адміністративних центрів. Але, не дивлячись на численні прохання, округ імовірно із-за надмірних фінансових витрат на його утримання, все ж таки було ліквідовано.

Таблиця 1.

Округи Буковини на території Чернівецької області на початку ХХ ст.

Округи	Кількість громад	Площа, км ²	Кількість населення, чол.
Вашківський,	18	440,96	43595
в т.ч. в судових округах:			
Вашківський	-	-	-
Нижньостанівецький	6	211,26	21346
	12	229,70	22249
Вижницький	16	891,90	36671
Заставнівський	29	492,80	51502
Кіцманський	24	344,56	43131
Радівецький	25	827,48	70015
Садгірський	24	575,97	56776
Серетський	39	518,89	60743
Сторожинецький	26	941,77	57851
Сторонець-Путильський,	14	1274,68	25751
в т.ч. в судових округах:			
Сторонець-Путильський	11	442,13	13614
Селятинський	3	674,68	12137
Чернівецький	18	545,78	42862

У серпні 1916 р. після повторного заняття Буковини російськими військами, тут було утворено Чернівецьку губернію. На її території було утворено 7 повітів (Вашківський, Вижницький, Кіцманський, Радівецький, Серетський, Сторожинецький і Чернівецький). При самому формуванні губернії Заставнівський повіт було визнано дуже малим для самостійного існування і приєднали до Кіцманського. Повіти, у свою чергу, було поділено на "уряднические и стражнические участки".

В лютому 1917 р. після порушення клопотання Чернівецького генерал-губернатора та з відома Головнокомандувача арміями Південно-західного фронту генерал-ад'ютанта Брусилова було ухвалено рішення про скасування Вашківського повіту з приєднанням до Вижницького повіту. Рішення про скасування Вашківського повіту викликало сильне незадоволення серед його громад, яке згодом знайшло своє відображення в листі, адресованому губернаторові Буковини. Після відступу російських військ з території Буковини в серпні 1917 р. було відновлено Австро-Угорський окружний адміністративно-територіальний поділ. В планах Австро-Угорського командування було також включення до складу герцогства Буковина російської і румунської частин області.

Таблиця 2

Адміністративно-територіальні одиниці Румунії на території Чернівецької області (1930 р.)

Адміністративно-територіальні одиниці	Кількість АТО в повітах	Кратність АТО по повітах	Площа (тис. км ²)	Кількість населення (тис. чол.)
Чернівецький повіт:			1,754	306,194
волості	4	1	0,438	102,06
комуни	53	13	0,033	5,77
Сторожинецький повіт:			2,422	169,894
волості	3	1	0,807	56,63
комуни	42	14	0,057	4,02
Хотинський повіт:			3,501	392,430
волості	6	1	0,583	65,4
комуни	79	13	0,044	4,96
Радівецький повіт:			2,463	160,778
волості	3	1	0,821	53,59
комуни	39	13	0,063	4,19
Дорохойський повіт:			2,659	211,354
волості	3	1	0,856	70,451
комуни	43	14	0,061	4,91

В листопаді 1918 р. територіальний устрій став трирівневим, за схемою "повіт-волость-комуна". Після ліквідації політичних і судових округів Буковини і волостей Хотинського повіту, на території області налічувалося 9 повітів, до складу яких входили 12 волостей. Згідно "Закону про адміністративну уніфікацію установ Румунії" від 13 червня 1925 р. кількість повітів скоротилося до 5, а кількість волостей збільшилася до 19 (див. табл. 2). До складу Сторожинецького повіту увійшов Вижницький повіт, Кіцманський і Заставнівський повіти увійшли до складу Чернівецького повіту. У Чернівецькому повіті було створено Кіцманську, Заставнівську, Садгірську та Чернівецьку волості, в Сторожинецькому – Вижницькая, Вашківська і Сторожинецька волості. На території Хотинського повіту з новими межами було створено Кельменецьку, Сокирянську, Новоселицьку, Бричанську, Липканську, Хотинську і Клішковську волості. Серетський повіт було приєднано до Радівецького повіту. В червні 1938 р. в Румунії відбулася адміністративна реформа, унаслідок якої всю Румунію було поділено на 10 областей (цинутів). В Сучавську область із центром в Чернівцях увійшло 5 повітів Буковини та повіти Хотин і Дорохой. Ця реформа повністю перекреслила Буковину, як адміністративно-політичну одиницю, змінивши не тільки назву, але і її межі. Проте, ці зміни довго не проіснували, оскільки в 1940 р. румуни звільнили територію області.

28 червня 1940 р. території Північної Буковини і Північної Бессарабії за угодою між СРСР і Румунією були включені до складу УРСР. На приєднаній території були організовані Чернівецький і Хотинський повіти. Дещо пізніше в м. Чернівцях було створено три міські райвиконкоми. У липні 1940 р. на підставі Ухвал Чернівецького і Хотинського повітових виконавчих комітетів замість Путильської, Вижницької, Сторожинецької, Вашківської, Чернівецької, Садгірської, Кіцманської, Заставнівської, Хотинської, Клішковської, Новоселицької, Кельменецької, Сокирянської, Бричанської і Липканської волосних префектур Румунії було організовано

волосні виконавчі комітети. На території західної частини Сторожинецької і Серетської волостей було організовано Червонодібровський волосний виконавчий комітет з центром в Глибоці.

На утворення Чернівецької області неабиякий вплив мала й передвоєнна ситуація. При створенні області разом з Північною Буковиною і Північною Бессарабією, в її склад увійшла північно-західна частина Герцаївської волості Дорохойського повіту Румунії. Таке рішення було ухвалене керівництвом СРСР на чолі з Й.В. Сталіним, оскільки з військово-політичної точки зору ця територія дуже близько перебувала біля м. Чернівців. Якби новий державний кордон СРСР пройшов по межі Буковини і Дорохойського повіту Румунії, то відстань між кордоном СРСР і м. Чернівцями складала би менше десяти кілометрів. Приєднавши до Чернівецького повіту частину відвічної румунської території, відстань від державного кордону СРСР до м. Чернівців збільшилося до 25-30 км. На румунській території було утворено Герцаївський волосний виконавчий комітет з центром в м. Герца. 7 серпня 1940 року рішенням VII сесії Верховної Ради СРСР шляхом об'єднання Чернівецького і Хотинського повітів, було створено Чернівецьку область УРСР. З серпня по листопад 1940 р. на підставі Указу Президії Верховної Ради СРСР про введення районного поділу на території Чернівецької області, волосні виконавчі комітети були перетворені в районні виконавчі комітети. Адміністративно-територіальний поділ Чернівецької області включав також й три міськради обласного підпорядкування: м. Чернівці, м. Сторожинець і м. Хотин. По адміністративних межах між українськими Сокирянським і Кельменецьким районами та молдавськими Бричанським і Липканським районами пройшов кордон між УРСР і МРСР. Таким чином, територію Північної Бессарабії було поділено за етнічним принципом на дві частини з максимальним врахуванням розселення українців і молдаван.

Таблиця 3

Райони Чернівецької області (1940 р.)

Найменування районів	Кількість сіл/рад	Кількість населення	Кількість виборців
Вижницький	21	44928	27864
Вашківський	16	47991	28353
Глибоцький	25	48315	28865
Герцаївський	26	27259	15020
Заставнівський	30	55558	34419
Кельменецький	27	64085	37821
Кіцманський	26	50486	31891
Кузьминський	19	48495	29003
Новоселицький	32	65270	41889
Путильський	13	18290	8765
Садгірський	19	58166	33345
Сокирянський	27	68312	11715
Сторожинецький	19	61148	36621
Хотинський (з Клишковським)	35	91036	49002
м. Чернівці	-	126000	75033
Всього:	335	875363	519261

Після окупації Чернівецької області фашистською Німеччиною в 1941-1944 рр. було встановлено румунський адміністративно-територіальний устрій. Після звільнення області від фашистської Німеччини знову відновлюється районний адміністративно-територіальний устрій. Так, в березні 1944 р. були відновлені Герцаївський, Глибоцький, Новоселицький, Хотинський, Чернівецький, Кіцманський, Заставнівський районні виконавчі комітети. В квітні 1944 р. було відновлено Сторожинецький виконавчий комітет. 15 вересня 1944 р. було звільнено територію Путильського району, але до 1947 р. через сильне руйнування Путили, районний виконавчий комітет знаходився в с. Селятин.

У післявоєнний період, за винятком меж м. Чернівців, устрій не змінювався. На підставі Указу Президії Верховної Ради СРСР від 12 серпня 1948 р. в м. Чернівцях було ліквідовано міськрайонний поділ, внаслідок чого були ліквідовані Сталінський, Ленінський і Шевченківський районні Ради депутатів трудящих з їх відділами і управліннями. У серпні 1949 р. на підставі Указу Президії Верховної Ради УРСР в межі м. Чернівці були передані села Ленківці і Стара

Жучка Садгирського району. В 1959 р. виконком Чернівецької обласної Ради депутатів трудящих своїм рішенням від 22 червня виключив зі складу м. Чернівців частину території населених пунктів Ленківці і Стара Жучка і включив їх до складу Садгирського району. До передачі сіл Ленківці і Стара Жучка в Садгирській район, станом на 01.11.1958 г. в межах м. Чернівців нараховувалось 9061 га земель, з яких площа міського колгоспу «Дружба», переданого в адміністративне підпорядкування Садгирського району, складала 1435 га. Для користування міста з колгоспних земель були залишені площі, які входили в зону передбачуваного будівництва промислових і житлових об'єктів. Рішення про передачі колгоспу «Дружба» до складу Садгирського району було викликано тим, що він фактично об'єднався з колгоспами Садгирського району, залишаючись в адміністративному підпорядкуванні Чернівецького міськвиконкому.

Згідно з рішенням про зміну адміністративно-територіального поділу м. Чернівців і Садгирського району, населений пункт Ленківці Садгирського району був віднесений до категорії селищ міського типу, а селищна Рада депутатів трудящих почала йменуватися Ленківською. Селище міського типу Садгора було віднесене до категорії міст районного підпорядкування, у зв'язку з чим Садгирська селищна Рада була перетворена в Садгирську міську Раду депутатів трудящих. В межі міста Садгора були включені с. Стара Жучка і с. Рогізна.

Господарська реформа, що проводиться в СРСР в кінці 50-х на початку 60-х рр. мала своїм наслідком зміну адміністративного устрою Чернівецької області. Так, відповідно до Указу Президії Верховної Ради УРСР від 30 грудня 1962 р. було проведено укрупнення районів Чернівецької області. Зокрема, було створено 6 адміністративних районів: Кіцманський, Глибоцький, Сторожинецький, Вижницький, Новоселицький і Кельменецький. До складу Кіцманського району увійшли Заставнівський і Садгирський райони. До складу Глибоцького району увійшла територія Герцаївського району і велика частина Чернівецького сільського району. До Сторожинецького району були приєднані території Вашківського району, а також Каменської і Михальченської сільради Чернівецького сільського району. Путильський район був приєднаний до Вижницького. До складу Новоселицького району увійшов Хотинський район, а Сокирянський район був приєднаний до Кельменецького.

Господарська реформа в СРСР, перехід від територіального принципу управління народним господарством до галузевого, привели до проведення чергової адміністративно-територіальної реформи. Відповідно до Указу Президії Верховної Ради УРСР від 4 січня 1965 р. про розукрупнення районів Чернівецької області, були відновлені Путильський, Заставнівський, Хотинський і Сокирянський райони. Таким чином, територію Чернівецької області було поділено на 10 адміністративних районів: Вижницький, Глибоцький, Заставнівський, Кельменецький, Кіцманський, Новоселицький, Путильський, Сокирянський, Сторожинецький та Хотинський. В м. Чернівцях утворено 3 міських райони. Колишній районний центр м. Садгора було включено до складу м. Чернівців, на основі якого було створено третій Садгирський міський район.

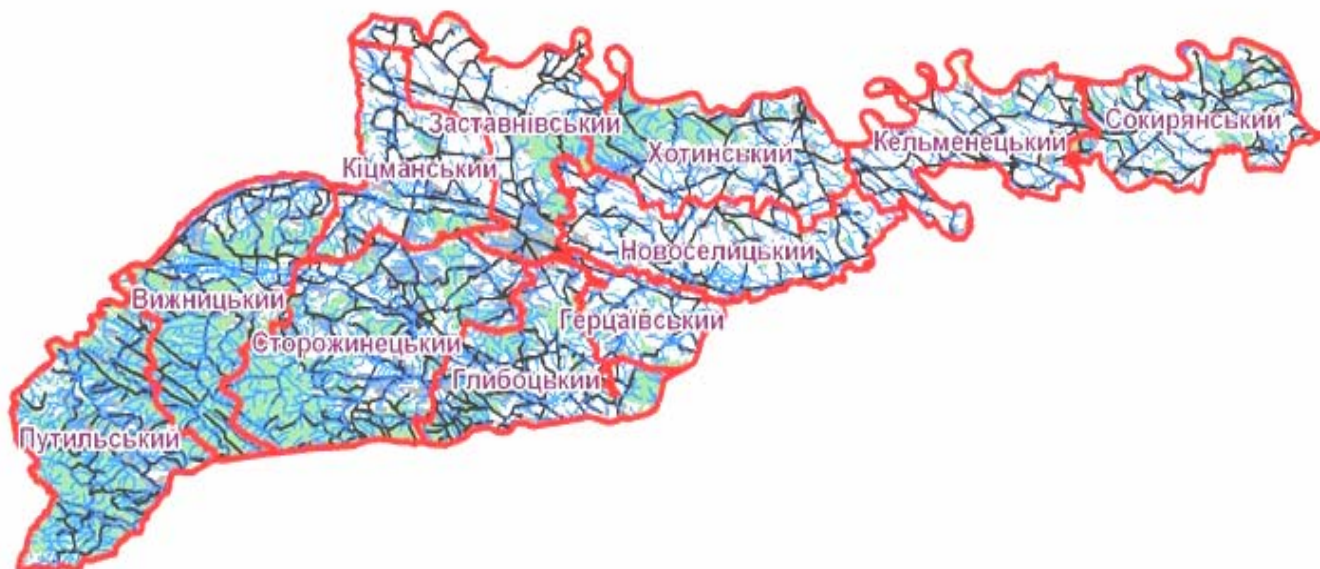
Подальші зміни адміністративно-територіального устрою Чернівецької області в 1965 - 1991 рр. засвідчили, що устрій області стабілізувався на певному рівні.

В 1991 р. Верховною Радою України ухвалено рішення (№ 1942/12 від 06.12.1991 р.) про відновлення в Чернівецькій області Герцаївського району, заселеного переважно румунським населенням. До складу Герцаївського району були передані Острицька і Цуренська сільради Глибоцького району, у зв'язку з чим район почав безпосередньо межувати з Чернівцями. Як компенсація, до складу Глибоцького району була передана територія Турятської сільради, що входила до 1962 р. до складу Герцаївського району.

За роки незалежності України адміністративно-територіальний устрій Чернівецької області істотних змін не зазнав. Місто Новодністровськ отримує статус міста обласного підпорядкування (1993 р.), утворюється декілька нових сільських рад і перейменовуються деякі поселення, зокрема в Глибоцькому районі Підлісове стало іменуватися Йорданештами, Дубівка – Опришенами, Широка Поляна – Сучевенами, Порубне – Терблечем, в Сторожинецькому районі: Клинівка – Панкою, Межиріччя – Чудеєм тощо.

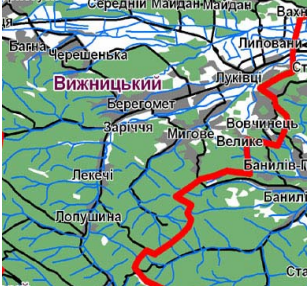

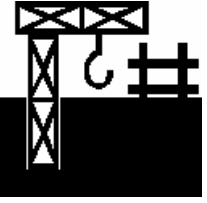
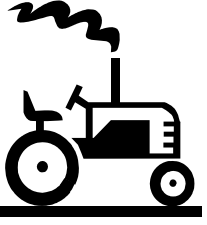

СУЧАСНИЙ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

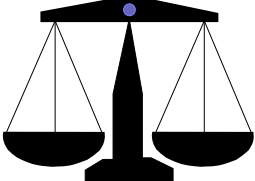

ПАСПОРТ ВИННИЦЬКОГО РАЙОНУ

Загальні відомості про район

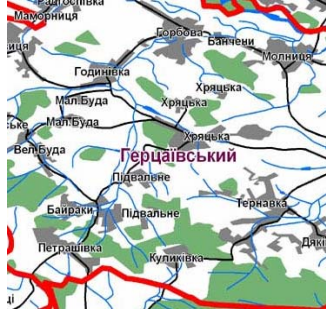

Площа	903,4 кв. км. 11,2% від загальної території області 2 місце серед районів області																		
Відстані	Відстань від м. Вижниця до м. Чернівці:																		
	залізницею		68 км																
	шосейними і ґрунтовими дорогами		70 км																
Географічні дані	 <p>Місцевість району рівнинно-гориста і ділиться на 2 зони: гірську і передгірну. У гірській зоні круті схили чергуються з вузькими долинами, переважна частина покрита лісами. Передгірна зона більш рівнинна. Площа лісів складає 55,2 тис.га.</p>																		
Кордони	 <p>Межує на заході з Путильським районом Чернівецької області та Косівським районом Івано-Франківської області, на півдні з Румунією (11 км), на сході з Сторожинецьким районом.</p>																		
Адміністративно-територіальні одиниці	 <p>Районний центр – м. Вижниця. Кількість рад:</p> <table> <tr> <td>районна</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>міські</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>селищні</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>сільські</td> <td>14</td> </tr> </table> <p>Назва районної ради: Вижницька. Назви міських рад: Вижницька, Вашківецька. Назви селищних рад: Берегометська. Назви сільських рад: Багнянська, Банилівська, Виженська, Долішньошепітська, Замостянська, Іспаська, Карапчівська, Коритненська, Лукавецька, Мигівська, Міліївська, Слобода-Банилівська, Черешенська, Черногузівська.</p> <table> <tr> <td>Міст районного підпорядкування</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Міст з районним поділом</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Селищ міського типу</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Кількість населених пунктів</td> <td>34</td> </tr> </table>			районна	1	міські	2	селищні	1	сільські	14	Міст районного підпорядкування	1	Міст з районним поділом	-	Селищ міського типу	1	Кількість населених пунктів	34
районна	1																		
міські	2																		
селищні	1																		
сільські	14																		
Міст районного підпорядкування	1																		
Міст з районним поділом	-																		
Селищ міського типу	1																		
Кількість населених пунктів	34																		
Місцева державна адміністрація	Районна		1																
Місцеві ради	Всього місцевих рад	18,	в них депутатів 355																
	Районні	1	50																
	Міські	2	50																
	Селищні	1	15																
	Сільські	14	240																
Населення	В районі проживає 58,6 тис.чол., у тому числі:																		
	міське населення		18,9 тис.чол.																
	сільське населення		39,7 тис.чол.																
	чоловіків		27,6 тис.чол.																
	жінок		31,0 тис.чол.																
	Працездатне населення складає – 27,8 тис.осіб (46,5%)																		

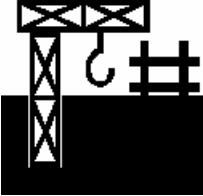
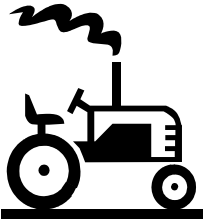

	<p>Проживає в районному центрі 4,9 тис.чол. Середня щільність населення на кв.км 67 чол.</p> <p>Пенсіонерів 16,4 тис.чол., 27,9 % до наявного населення з них: за віком 11,9 тис.чол. 20,3% по інвалідності до наявного населення 1,6 тис.чол. 2,7% Народжуваність (на 1000 жителів) 12,5 чол. Смертність (на 1000 жителів) 15,5 чол.</p>
<p>Зайнятість населення</p> 	<p>Середньорічна кількість найманих працівників 7,2 тис. осіб Середньорічна кількість найманих працівників сільського господарства 0,7 тис. осіб</p>
<p>Промисловий комплекс</p> 	<p>Кількість промислових підприємств 18 Лісова та деревообробна 52,8% Харчова 24,3% Спиртова 21,5% (дані за 2002 рік)</p> <p>Обсяг реалізованої продукції промисловості 33,2 млн.грн. (у фактичних цінах). Обсяг виробництва товарів народного споживання 2,4 млн.грн. (у діючих цінах) у тому числі: Продовольчі товари 1,4 млн.грн. Непродовольчі товари 1,0 млн.грн.</p>
<p>Сільське господарство</p> 	<p>Кількість сільськогосподарських підприємств 21 Сільськогосподарські угіддя складають 12290 га, в тому числі рілля 9773 га.</p> <p>Посівні площі сільськогосподарських культур складає 16,2 тис.га. зернові 6,5 тис.га. технічні 0,2 тис.га. картопля та овоче-баштанні 3,3 тис.га кормові 6,2 тис.га</p> <p>Об'єм сільськогосподарського виробництва (у порівняльних цінах 2000 року) 82,7 млн.грн.</p>
<p>Будівництво</p> 	<p>Введення в експлуатацію житла 242,0 кв.м (загальної площі на 1000 населення) Інвестиції в основний капітал у житлове будівництво 4,9 млн.грн. (у фактичних цінах)</p>
<p>Фінанси</p> 	<p>До бюджетів всіх рівнів надійшло податків і інших обов'язкових платежів (за 9 місяців п.р.) 18075,8 тис. грн. До бюджету району мобілізовано 5438,0 тис.грн. Суб'єктами господарювання отримано прибутку до оподаткування 292,3 тис.грн.</p>

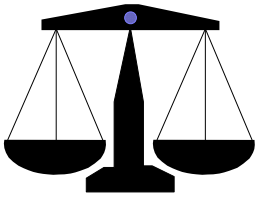

<p>Транспортний комплекс та зв'язок</p> 	<p>Транспортна мережа загального користування: Експлуатаційна довжина: - залізничних колій 560 км - автомобільних доріг загальнодержавного, республіканського і місцевого значення 318 км Питома вага автомобільних доріг з твердим покриттям – 54%</p> <p>Зв'язок загального користування: Обслуговується основних телефонних апаратів: у міських поселеннях 4,2 тис. у сільській місцевості 4,4 тис.</p>
<p>Санаторно-курортний комплекс</p> 	<p>Кількість працюючих санітарно-курортних закладів тривалого перебування 2 Кількість дитячих оздоровчих закладів 34 Кількість місць 805 Число відпочилих 7936 чол.</p>
<p>Торгівля і сфера послуг</p> 	<p>Роздрібний товарообіг: всього 28,5 млн.грн. на душу населення 485 грн. Об'єм платних послуг населенню: всього 8325,9 тис.грн. на душу населення 142,6 грн. Об'єм побутових послуг населенню: всього 463,0 тис.грн. на душу населення 7,9 грн. Мережа підприємств: магазини 166 одиниць, їх торгова площа 6,1 тис.кв.м; ресторани, кафе, їдальні 18 одиниць 0,9 тис. місць</p>
<p>Освіта</p> 	<p>Навчальні заклади: - вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації 2 - загальноосвітні школи 31 у тому числі: I-III ступенів 17 I-II ступенів 9 I ступенів 2 гімназії 3 навчально-виховний комплекс 1 Загальна кількість учнів у загальноосвітніх школах 9,6 тис. Кількість дошкільних установ 22 Кількість дітей у дошкільних установах 1078</p>
<p>Соціально-культурна сфера</p> 	<p>Лікарські медичні заклади всього 36 у тому числі: лікарняних закладів 4 лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів 32 Кінотеатри, будинки культури, клуби 35 Пам'ятники історії і культури 54</p>

ПАСПОРТ ГЕРЦАЇВСЬКОГО РАЙОНУ

Загальні відомості про район

Площа	308,7 кв. км. 3,8% від загальної території області Останнє місце серед районів області													
Відстані	Відстань від м. Герца до м. Чернівці: шосейними і ґрунтовими дорогами 30 км													
Географічні дані	 <p>Район розташований в південно-східній частині області, на правому березі річки Прут. Переважаючими ґрунтами є сірі та чорноземні опідзолені.</p>													
Кордони	 <p>Район межує на заході з Глибоцьким районом, на півночі і північному сході – з Новоселицьким районом та м. Чернівці, на півдні – із Румунією</p>													
Адміністративно-територіальні одиниці	 <p>Районний центр – м. Герца Кількість рад:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">районна</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">міська</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">сільські</td> <td style="text-align: right;">13</td> </tr> </table> <p>Назва районної ради: Герцаївська. Назва міської ради: Герцаївська. Назви сільських рад: Великобудська, Буківська, Байраківська, Годинівська, Горбівська, Куликівська, Лунківська, Молницька, Острицька, Петрашівська, Тернавська, Хряцьківська, Цуренська.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Міст районного підпорядкування</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Кількість населених пунктів</td> <td style="text-align: right;">24</td> </tr> </table>		районна	1	міська	1	сільські	13	Міст районного підпорядкування	1	Кількість населених пунктів	24		
районна	1													
міська	1													
сільські	13													
Міст районного підпорядкування	1													
Кількість населених пунктів	24													
Місцева державна адміністрація	Районна	1												
Місцеві ради	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td>Всього місцевих рад</td> <td style="text-align: right;">15, в них депутатів</td> <td style="text-align: right;">277</td> </tr> <tr> <td>Районні</td> <td style="text-align: right;">1</td> <td style="text-align: right;">46</td> </tr> <tr> <td>Міські</td> <td style="text-align: right;">1</td> <td style="text-align: right;">15</td> </tr> <tr> <td>Сільські</td> <td style="text-align: right;">13</td> <td style="text-align: right;">216</td> </tr> </table>	Всього місцевих рад	15, в них депутатів	277	Районні	1	46	Міські	1	15	Сільські	13	216	
Всього місцевих рад	15, в них депутатів	277												
Районні	1	46												
Міські	1	15												
Сільські	13	216												
Населення	 <p>В районі проживає – 33,6 тис.чол. у тому числі:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">міське населення</td> <td style="text-align: right;">2,9 тис.чол.</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">сільське населення</td> <td style="text-align: right;">30,7 тис.чол.</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">чоловіків</td> <td style="text-align: right;">15,9 тис.чол.</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">жінок</td> <td style="text-align: right;">17,7 тис.чол.</td> </tr> </table> <p>Середня щільність населення 104,5 чол. на кв.км. Проживає в районному центрі 2,3 тис.чол. Пенсіонерів 7,9 тис.чол., 23,5% до наявного населення, з них:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">за віком</td> <td style="text-align: right;">6,3 тис.чол. – 18,7%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">по інвалідності до наявного населення</td> <td style="text-align: right;">0,6 тис.чол. – 1,8%</td> </tr> </table> <p>Народжуваність (на 1000 жителів) 13,1 чол. Смертність (на 1000 жителів) 11,9 чол.</p>		міське населення	2,9 тис.чол.	сільське населення	30,7 тис.чол.	чоловіків	15,9 тис.чол.	жінок	17,7 тис.чол.	за віком	6,3 тис.чол. – 18,7%	по інвалідності до наявного населення	0,6 тис.чол. – 1,8%
міське населення	2,9 тис.чол.													
сільське населення	30,7 тис.чол.													
чоловіків	15,9 тис.чол.													
жінок	17,7 тис.чол.													
за віком	6,3 тис.чол. – 18,7%													
по інвалідності до наявного населення	0,6 тис.чол. – 1,8%													

<p>Зайнятість населення</p> 	<p>Середньорічна кількість найманих працівників 3,9 тис. осіб Середньорічна кількість найманих працівників сільського господарства 0,6 тис. осіб</p>
<p>Промисловий комплекс</p> 	<p>Промисловість району спеціалізується в основному на переробці сільськогосподарської продукції. Кількість промислових підприємств 9</p> <p>Обсяг реалізованої продукції промисловості 10,4 млн.грн. (у фактичних цінах) Обсяг виробництва товарів народного споживання 1,9 млн.грн. (у діючих цінах)</p> <p>Продовольчі товари 1,2 млн.грн. Непродовольчі товари 0,7 млн.грн.</p>
<p>Сільське господарство</p> 	<p>Кількість сільськогосподарських підприємств 9</p> <p>Посівні площі сільськогосподарських культур складає 13,6 тис.га. зернові 7,3 тис.га. технічні 0,3 тис.га. картопля та овоче-баштанні 1,6 тис.га кормові 4,4 тис.га</p> <p>Об'єм сільськогосподарського виробництва (у порівняльних цінах 2000 року) 57,5 млн.грн.</p>
<p>Будівництво</p> 	<p>Введення в експлуатацію житла 54,1 кв.м (загальної площі на 1000 населення) Інвестиції в основний капітал у житлове будівництво 2,0 млн.грн. (у фактичних цінах)</p>
<p>Фінанси</p> 	<p>До загального фонду місцевих бюджетів надійшло доходів на загальну суму (за 9 місяців п.р.) 28400,7 тис.грн. До бюджету району мобілізовано 4327,4 тис.грн.</p>
<p>Транспортний комплекс та зв'язок</p> 	<p>Зв'язок загального користування: Обслуговується основних телефонних апаратів: у міських поселеннях 1,1 тис. у сільській місцевості 2,0 тис.</p>

<p>Санаторно-курортний комплекс</p> 	<p>Кількість дитячих оздоровчих закладів 16 Кількість місць - Число відпочилих 2525 чол.</p>
<p>Торгівля і сфера послуг</p> 	<p>Роздрібний товарообіг: всього 5,8 млн.грн. на душу населення 179 грн. Об'єм платних послуг населенню: всього 2528,2 тис.грн. на душу населення 78,8 грн. Об'єм побутових послуг населенню: всього 141,9 тис.грн. на душу населення 4,4 грн. Мережа підприємств: магазини 138 одиниць; ресторани, кафе, їдальні 11 одиниць, посадкових місць 0,3 тис.</p>
<p>Освіта</p> 	<p>Навчальні заклади: - загальноосвітні школи 32 у тому числі: I-III ступенів 10 I-II ступенів 8 I ступенів 13 Ліцей 1 Загальна кількість учнів у загальноосвітніх школах 5,8 тис. Кількість дошкільних установ 12 Кількість дітей у дошкільних установах 431</p>
<p>Соціально-культурна сфера</p> 	<p>Лікарські медичні заклади всього 19 у тому числі: лікарняних закладів 2 лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів 17 Кінотеатри, будинки культури, клуби 23 Пам'ятники історії і культури 3</p>

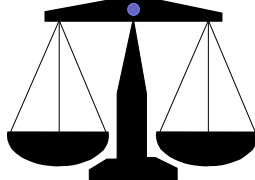

ПАСПОРТ ГЛИБОЦЬКОГО РАЙОНУ

Загальні відомості про район

Площа	673 кв. км, 8.6 % від території області 6 місце серед районів області														
Відстані	Відстань від смт. Глибока до м. Чернівці:														
	залізницею		27 км												
	шосейними дорогами		30 км												
Географічні дані	 <p>Район розташований на півдні Чернівецької області в передгір'ях Карпат. По території району протікає 3 річки:</p> <table> <tr> <td>Дерелуй</td> <td>14.3 км</td> </tr> <tr> <td>Малий Сірет</td> <td>13,8 км</td> </tr> <tr> <td>Сірет</td> <td>33,6 км.</td> </tr> </table>			Дерелуй	14.3 км	Малий Сірет	13,8 км	Сірет	33,6 км.						
Дерелуй	14.3 км														
Малий Сірет	13,8 км														
Сірет	33,6 км.														
Кордони	 <p>Межує з Румунією, м.Чернівці, Сторожинецьким, Герцаївським районами. По території району проходить державний кордон з Румунією протяжністю 47,2 км.</p>														
Адміністративно-територіальні одиниці	 <p>Районний центр – смт.Глибока Кількість рад:</p> <table> <tr> <td>районна</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>селищна</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>сільські</td> <td>24</td> </tr> </table> <p>Назва селищної ради: Глибоцька Назви сільських рад: Багринівська, Валякузьминська, Волоківська, Димківська, Йорданештська, Корчівецька, Коровійська, Карапчівська, Кам'янська, Купська, Луковицька, Михайлівська, Молодійська, Тарашанська, Туряцька, Сучевенська, Станівецька, Стерченська, Старововчинецька, Теремленська, Опришенська, Чагорська, Черепковецька, Синьовецької Міст районного підпорядкування 1 Селищ міського типу 1 Кількість населених пунктів 37</p>			районна	1	селищна	1	сільські	24						
районна	1														
селищна	1														
сільські	24														
Місцева державна адміністрація	Районна		1												
Місцеві ради	Всього місцевих рад	26, в них депутатів	517												
	Районні	1	74												
	Селищні	1	25												
	Сільські	24	418												
Населення	 <p>В районі проживає 73,2 тис.чол., у тому числі:</p> <table> <tr> <td>міське населення</td> <td>9,5 тис.чол.,</td> </tr> <tr> <td>сільське населення</td> <td>63,7 тис.чол.</td> </tr> <tr> <td>чоловіків</td> <td>33,8 тис.чол.</td> </tr> <tr> <td>жінок</td> <td>36,7 тис.чол.</td> </tr> <tr> <td>Середня щільність населення</td> <td>107,1 чол. на кв.км.</td> </tr> <tr> <td>Проживає в районному центрі</td> <td>3,5 тис.чол.</td> </tr> </table> <p>Пенсіонерів 17,2 тис.чол., 23,4 % до наявного населення</p>			міське населення	9,5 тис.чол.,	сільське населення	63,7 тис.чол.	чоловіків	33,8 тис.чол.	жінок	36,7 тис.чол.	Середня щільність населення	107,1 чол. на кв.км.	Проживає в районному центрі	3,5 тис.чол.
міське населення	9,5 тис.чол.,														
сільське населення	63,7 тис.чол.														
чоловіків	33,8 тис.чол.														
жінок	36,7 тис.чол.														
Середня щільність населення	107,1 чол. на кв.км.														
Проживає в районному центрі	3,5 тис.чол.														

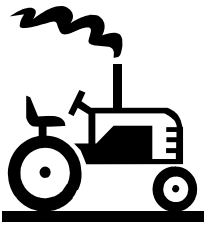
	<p>з них:</p> <p>за віком 13,5 тис.чол. 18,4%</p> <p>по інвалідності до наявного населення 1,5 тис.чол. 2,0%</p> <p>Народжуваність (на 1000 жителів) 12,3 чол.</p> <p>Смертність (на 1000 жителів) 12,4 чол.</p>
<p>Зайнятість населення</p> 	<p>Середньорічна кількість найманих працівників 7,4 тис. осіб</p> <p>Середньорічна кількість найманих працівників сільського господарства 0,9 тис. осіб</p>
<p>Промисловий комплекс</p> 	<p>Промисловість району представлена в основному галузями лісової, харчової та легкої промисловості.</p> <p>Кількість промислових підприємств 27</p> <p>Обсяг реалізованої продукції промисловості 31,1 млн.грн. (у фактичних цінах)</p> <p>Обсяг виробництва товарів народного споживання 2,3 млн.грн. (у діючих цінах)</p> <p>Продовольчі товари 2,3 млн.грн.</p>
<p>Сільське господарство</p> 	<p>В районі працює:</p> <p>сільськогосподарських підприємства 32</p> <p>фермерських господарств 37</p> <p>особистих підсобних господарств 25,5 тис.</p> <p>Сільськогосподарські угіддя складають 36 тис.га, в тому числі рілля 29113 га.</p> <p>Посівні площі сільськогосподарських культур складає 26,6 тис.га.</p> <p>зернові 13,3 тис.га.</p> <p>технічні 0,3 тис.га.</p> <p>картопля та овоче-баштанні 4,9 тис.га</p> <p>кормові 8,1 тис.га</p> <p>Об'єм сільськогосподарського виробництва (у порівняльних цінах 2000 року) – 129,4 млн.грн.</p>
<p>Будівництво</p> 	<p>Введення в експлуатацію житла 326,7 кв.м (загальної площі на 1000 населення)</p> <p>Інвестиції в основний капітал у житлове будівництво 17,2 млн.грн. (у фактичних цінах)</p>
<p>Фінанси</p> 	<p>До місцевих бюджетів надійшло податків і інших обов'язкових платежів (за 6 місяців п.р.) – 44077,2 тис.грн.</p>

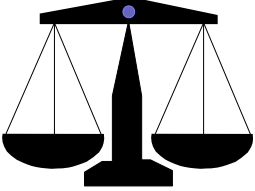
<p>Транспортний комплекс та зв'язок</p> 	<p>Зв'язок загального користування: Обслуговується основних телефонних апаратів:</p> <table> <tr> <td>у міських поселеннях</td> <td>2,6 тис.</td> </tr> <tr> <td>у сільській місцевості</td> <td>6,8 тис</td> </tr> </table>	у міських поселеннях	2,6 тис.	у сільській місцевості	6,8 тис																		
у міських поселеннях	2,6 тис.																						
у сільській місцевості	6,8 тис																						
<p>Санаторно-курортний комплекс</p> 	<table> <tr> <td>Кількість працюючих санітарно-курортних закладів тривалого перебування</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Кількість дитячих оздоровчих закладів</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Кількість місць</td> <td>630</td> </tr> <tr> <td>Число відпочилих</td> <td>8396 чол.</td> </tr> </table>	Кількість працюючих санітарно-курортних закладів тривалого перебування	1	Кількість дитячих оздоровчих закладів	39	Кількість місць	630	Число відпочилих	8396 чол.														
Кількість працюючих санітарно-курортних закладів тривалого перебування	1																						
Кількість дитячих оздоровчих закладів	39																						
Кількість місць	630																						
Число відпочилих	8396 чол.																						
<p>Торгівля і сфера послуг</p> 	<p>Роздрібний товарообіг:</p> <table> <tr> <td>всього</td> <td>42,2 млн.грн.</td> </tr> <tr> <td>на душу населення</td> <td>585 грн.</td> </tr> </table> <p>Об'єм платних послуг населенню:</p> <table> <tr> <td>всього</td> <td>5825,3 млн.грн.</td> </tr> <tr> <td>на душу населення</td> <td>82,5 грн.</td> </tr> </table> <p>Об'єм побутових послуг населенню:</p> <table> <tr> <td>всього</td> <td>484,1 тис.грн.</td> </tr> <tr> <td>на душу населення</td> <td>6,9 грн.</td> </tr> </table> <p>Мережа підприємств:</p> <table> <tr> <td>магазини</td> <td>255 одиниць,</td> </tr> <tr> <td>ресторани, кафе, їдальні</td> <td>13 одиниці,</td> </tr> <tr> <td>у них посадкових місць</td> <td>0,6 тис.</td> </tr> </table>	всього	42,2 млн.грн.	на душу населення	585 грн.	всього	5825,3 млн.грн.	на душу населення	82,5 грн.	всього	484,1 тис.грн.	на душу населення	6,9 грн.	магазини	255 одиниць,	ресторани, кафе, їдальні	13 одиниці,	у них посадкових місць	0,6 тис.				
всього	42,2 млн.грн.																						
на душу населення	585 грн.																						
всього	5825,3 млн.грн.																						
на душу населення	82,5 грн.																						
всього	484,1 тис.грн.																						
на душу населення	6,9 грн.																						
магазини	255 одиниць,																						
ресторани, кафе, їдальні	13 одиниці,																						
у них посадкових місць	0,6 тис.																						
<p>Освіта</p> 	<p>Навчальні заклади:</p> <table> <tr> <td>- ПТУ</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>- загальноосвітні школи</td> <td>46</td> </tr> <tr> <td>у тому числі:</td> <td></td> </tr> <tr> <td> I-III ступенів</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td> I-II ступенів</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td> I ступенів</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td> Лицей</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>загальноосвітніх шкіл-інтернатів</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Загальна кількість учнів у загальноосвітніх школах</td> <td>11,6 тис.</td> </tr> <tr> <td>Кількість дошкільних установ</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Кількість дітей у дошкільних установах</td> <td>1130</td> </tr> </table>	- ПТУ	1	- загальноосвітні школи	46	у тому числі:		I-III ступенів	20	I-II ступенів	13	I ступенів	8	Лицей	3	загальноосвітніх шкіл-інтернатів	2	Загальна кількість учнів у загальноосвітніх школах	11,6 тис.	Кількість дошкільних установ	21	Кількість дітей у дошкільних установах	1130
- ПТУ	1																						
- загальноосвітні школи	46																						
у тому числі:																							
I-III ступенів	20																						
I-II ступенів	13																						
I ступенів	8																						
Лицей	3																						
загальноосвітніх шкіл-інтернатів	2																						
Загальна кількість учнів у загальноосвітніх школах	11,6 тис.																						
Кількість дошкільних установ	21																						
Кількість дітей у дошкільних установах	1130																						
<p>Соціально-культурна сфера</p> 	<table> <tr> <td>Лікарські медичні заклади всього</td> <td>34</td> </tr> <tr> <td>у тому числі:</td> <td></td> </tr> <tr> <td> лікарняних закладів</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td> лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Кінотеатри, будинки культури, клуби</td> <td>33</td> </tr> <tr> <td>Пам'ятники історії і культури</td> <td>44</td> </tr> </table>	Лікарські медичні заклади всього	34	у тому числі:		лікарняних закладів	4	лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів	30	Кінотеатри, будинки культури, клуби	33	Пам'ятники історії і культури	44										
Лікарські медичні заклади всього	34																						
у тому числі:																							
лікарняних закладів	4																						
лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів	30																						
Кінотеатри, будинки культури, клуби	33																						
Пам'ятники історії і культури	44																						

ПАСПОРТ ПУТИЛЬСЬКОГО РАЙОНУ

Загальні відомості про район

Площа	884 кв. км. 11,3% загальної території області 3 місце серед районів області		
Відстані	Відстань від смт. Путила до м. Чернівці: залізницею 110 км шосейними і ґрунтовими дорогами 117 км		
Географічні дані 	Район розташований в зоні Карпат, займає південно-західну частину Чернівецької області. Рельєф гірський, вкритий хвойними та листяними лісами. Ґрунти бідні, буроземні. В районі густа мережа швидкоплинних річок – Чорний і Білий Черемош, Путилка, Сирет і Сучава. Площа району покрита лісом – 65 тис. га.		
Кордони 	На півдні проходить державний кордон з Румунією, на заході межує з Верховинським районом Івано-Франківської області, на півночі і північному сході – з Вижницьким районом Чернівецької області.		
Адміністративно-територіальні одиниці 	Районний центр – смт. Путила Кількість рад: районна 1 селищна 1 сільські 13 Назва селищної ради: Путильська. Назви сільських рад: Дихтинецька, Довгопільська, Киселицька, Конятинська, Мариничівської, Підзахаричівська, Плосківська, Розтоківська, Селятинська, Сергіївська, Усть-Путильська, Шепітська, Яблуницька. Міст районного підпорядкування 2 Селищ міського типу 1 Кількість населених пунктів 51		
Місцева державна адміністрація	Районна 1		
Місцеві ради	Всього місцевих рад	15, в них депутатів	262
	Районні	1	42
	Селищні	1	25
	Сільські	13	195
Населення 	В районі проживає 26,3 тис.чол. у тому числі: міське населення 3,6 тис.чол., сільське населення 22,7 тис.чол. чоловіків 12,4 тис.чол. жінок 13,9 тис.чол. Середня щільність населення 28,3 чол. на кв.км. Проживає в районному центрі 3,5 тис.чол. Пенсіонерів 6,3 тис.чол. 23,9% до наявного населення з них: за віком 4,5 тис.чол. 17,1%		

	по інвалідності до наявного населення Народжуваність (на 1000 жителів) Смертність (на 1000 жителів)	0,7 тис.чол. 2,6% 16,5 чол. 11,7 чол.
Зайнятість населення 	Середньорічна кількість найманих працівників Середньорічна кількість найманих працівників сільського господарства	4,0 тис. осіб 0,2 тис. осіб
Промисловий комплекс 	Промисловість району представлена в основному галузями лісової, харчової та легкої промисловості. Кількість промислових підприємств Щорічно проводиться лісопосадка на площі 400 га. Рубка лісу в районі проводиться в межах 110 тис.куб.м, з яких 40 тис.куб.м переробляється. Обсяг реалізованої продукції промисловості 2,7 млн.грн. (у фактичних цінах) Обсяг виробництва товарів народного споживання 0,4 млн.грн. (у діючих цінах) у тому числі: Продовольчі товари Непродовольчі товари	20 0,1 млн.грн. 0,3 млн.грн.
Сільське господарство 	В районі працює: сільськогосподарських підприємства селянських виробничих кооперативів аграрно-промислове товариство селянських господарства Посівні площі сільськогосподарських культур складає зернові технічні картопля та овоче-баштанні кормові Об'єм сільськогосподарського виробництва (у порівняльних цінах 2000 року) 25,1 млн.грн..	22 12 1 3 1,2 тис.га. 0,0 тис.га. 0,0 тис.га. 0,7 тис.га 0,5 тис.га
Будівництво 	Введення в експлуатацію житла 128,4 кв.м (загальної площі на 1000 населення) Інвестиції в основний капітал у житлове будівництво 0,5 млн.грн. (у фактичних цінах)	
Транспортний комплекс та зв'язок 	Зв'язок загального користування. Обслуговується основних телефонних апаратів: у міських поселеннях у сільській місцевості	1,5 тис. 1,7 тис

<p>Санаторно-Курортний комплекс</p> 	<p>Кількість працюючих санітарно-курортних закладів тривалого перебування 1 Кількість дитячих оздоровчих закладів 18 Кількість місць - Число відпочилих 2211 чол.</p>
<p>Торгівля і сфера послуг</p> 	<p>Роздрібний товарообіг: всього 7,3 млн.грн. на душу населення 288 грн. Об'єм платних послуг населенню: всього 1086,2 млн.грн. на душу населення 43,4 грн. Об'єм побутових послуг населенню: всього 211,7 тис.грн. на душу населення 8,5 грн. Мережа підприємств: магазини 206 одиниць; ресторани, кафе, їдальні 6 одиниці, у них посадкових місць 0,3 тис.</p>
<p>Освіта</p> 	<p>Навчальні заклади: - загальноосвітні школи 27 у тому числі: I-III ступенів 13 I-II ступенів 4 I ступенів 9 Загальна кількість учнів у загальноосвітніх школах 11,6 тис. Кількість дошкільних установ 16 Кількість дітей у дошкільних установах 639</p>
<p>Соціально-культурна сфера</p> 	<p>Лікарські медичні заклади всього 40 у тому числі: лікарняних закладів 2 лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів 38 Кінотеатри, будинки культури, клуби 36 Пам'ятники історії і культури 19</p> <p>В районі діє 38 лікувальних установ, в тому числі одна районна лікарня та три амбулаторії, 34 фельдшерсько-акушерські пункти та 1 районна поліклініка.</p>

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕФОРМА І СУСПІЛЬНА ДУМКА¹

I. Учасники усіх публічних заходів (до початку і після їх завершення) були опитані за спеціально розробленою анкетною. Проведені опитування дозволили команді проекту як з'ясувати суспільну думку серед учасників публічних заходів щодо адміністративно-територіальної реформи, так і скоригувати подальше здійснення проектних робіт в області.

Проведені опитування дозволили отримати наступні результати:

1. 84,2% опитаних учасників публічних заходів (далі – опитаних) зазначили про покращення своєї поінформованості щодо адміністративно-територіальної реформи (далі – АТР), а 89,5% висловили задоволення від отриманих відповідями експертів на поставлені ними запитання.

2. 73,7% опитаних зазначили, що АТР в їх районах необхідна, але її проведення потрібно добре підготувати, а 5,3% вважають, що реформа необхідна як найшвидше. Про те, що АТР є віддаленою перспективою чи може зашкодити, зазначили 10,5% опитаних.

3. Прогнозуючи наслідки, які матиме здійснення АТР для "пілотних районів", опитані вважають, що після реформи:

а) поліпшиться стан державного управління та місцевого самоврядування – 28,1%;

б) адміністративно-територіальний устрій стане більш раціональним – 19,3%;

в) зменшаться адміністративні витрати – 26,9%;

г) покращиться якість надання адміністративних послуг – 19,3%;

г) покращиться міжнародний імідж України – 11,7%;

д) покращиться керованість територіями – 14,6%;

е) життя в територіальних громадах стане більш комфортним та безпечним – 10,5%;

є) суттєво зросте ресурс територіальних громад – 19,3%;

ж) ускладниться надання деяких послуг населенню – 48,5%;

з) виникнуть нові проблеми для місцевих мешканців – 53,2%;

и) виникнуть непорозуміння та конфлікти між місцевими територіальними громадами – 31,6%;

і) реформа ще більш заплутає нормативно-правову базу щодо діяльності місцевого самоврядування – 30,4%;

ї) реформа приведе до збільшення витрат населенням часу та коштів для отримання тих чи інших послуг – 46,2%;

й) посиляться залежність громадян від місцевих чиновників – 17,5%;

к) погіршиться міжнародний імідж України – 2,3%;

л) знизяться авторитет та повага громадян до місцевої влади – 16,4%.

Результати опитування, що містяться у пп. "ж", "з", "и", "і", "ї", на наш погляд, є наслідком того, що:

- у свідомості сільського населення міцно вкоренилось уявлення як про сучасну систему відносин з державними органами за допомогою безлічі різного роду довідок, так і збереження її після проведення АТР;

- укрупнення територіальних громад в майбутньому асоціюється ще з більшою недоступністю адміністративних та інших послуг;

- мешканці сільських населених пунктів здебільшого недостатньо поінформовані про сутність АТР або мають лише загальне уявлення про неї. Про це зазначило 33,4% опитаних.

4. Оцінюючи сучасний стан підготовки до АТР в "пілотних районах", опитані зазначили про наступне:

а) підготовка до реформи відбувається повільно або загальмувала – 57,4%;

б) підготовки до реформи немає взагалі – 52,9%.

¹ Результати проведених опитувань не можуть вважатись репрезентативними, тобто такими, що відображають суспільну думку населення усіх "пілотних районів" чи області в цілому.

5. Визначаючи, як і в якій мірі органи державної влади, органи місцевого самоврядування, місцеві активісти, місцеві ЗМІ в "пілотних районах" приймають участь в підготовці до проведення територіальної реформи, опитувані зазначили про наступне:

- а) органи державної влади займають пасивну позицію щодо АТР – 40,8%;
- б) органи місцевого самоврядування займають пасивну позицію щодо АТР – 53,8%;
- в) місцеві активісти займають пасивну позицію щодо АТР – 48,9%;
- г) місцеві ЗМІ займають пасивну позицію щодо АТР – 50,5%;
- г) місцеві неурядові організації займають пасивну позицію щодо АТР – 50%.

II. Типові пропозиції представників місцевої влади та громадськості:

- потрібно всебічно вивчити ситуацію в територіальних громадах і добре підготувати АТР;
- потрібно АТР готувати в контексті змісту реформ публічної адміністрації, бюджетної системи, податкової системи, місцевого самоврядування, земельного законодавства тощо;
- потрібно проводити круглі столи-семінари як на рівні сільських районів, так і в територіальних громадах;
- потрібно враховувати пропозиції сільських громад в контексті перспектив розвитку через укрупнення територій;
- потрібна потужна інформаційна компанія АТР щодо підготовчо-роз'яснювальної роботи на рівні громад та районів в сільській місцевості;
- потрібно створити на рівні громад та районів в сільській місцевості робочі групи щодо підготовки АТР;
- запровадити принцип добровільності утворення нових територіальних громад;
- запровадити принцип адекватного виконання громадами делегованих державою територіальним громадам повноважень;
- провести показовий експеримент для заохочення інших громад;
- потрібно підключити до цієї роботи ЗМІ.

III. Висновки загального характеру:

- представники місцевої влади, громадськості *досить позитивно сприймають діалог саме з представниками неурядових організацій* щодо пошуку шляхів вирішення проблем неспроможних громад сільської місцевості;
- потрібно АТР готувати системно і поетапно в контексті змісту реформи: публічної адміністрації, бюджетної системи, податкової системи, місцевого самоврядування, земельного законодавства тощо;
- голови сільських територіальних громад *на початку діалогу* досить скептично сприймають мету АТР, особливо в контексті *урядового підходу 2005 року та кількісних показників основних параметрів законопроекту 2005 року щодо реформування АТР*, результатів приватизації, земельної реформи, а також реформування АПК; це ускладнює початок діалогу;
- в результаті діалогу представники місцевої влади, громадськості підтримують *новий підхід (за нашою технологією)* щодо підготовки та технології запровадження адміністративно-територіальної реформи в Україні і, зокрема, на рівні територіальних громад та районів;
- потрібно знайти можливості охопити підготовчою роботою в рамках неурядових та урядових проектів *(за нашою технологією)* всі області, всі райони і, *насамперед, всі громади в сільській місцевості*; для проведення цієї роботи протягом року в масштабі всієї України потрібно підготувати і залучити близько 5000 фахівців ($10 \times 20 \times 25 = 5000$, попередня оцінка мінімальних затрат на підготовчий етап АТР – біля 50.000.000 грн.); для успішної роботи з такою аудиторією і в таких умовах доповідач-модератор повинен володіти, зокрема, і основами соціальної психології;
- потрібна потужна інформаційна компанія АТР щодо підготовчо-роз'яснювальної роботи на рівні громад та районів в сільській місцевості;
- потрібно активізувати участь ЗМІ в трансформаційних процесах взагалі та у процесі АТР, зокрема;
- потрібно розширити коло учасників круглих столів-семінарів, залучаючи до участі в них також й депутатів сільських, селищних та міських рад в сільській місцевості;

- голови територіальних громад є найбільш консервативно налаштованою корпоративною групою (мотивація їх поведінки нам зрозуміла) в порівнянні з депутатами рад громад, депутатами районних рад та депутатами обласних рад.

IV. Інтегральний висновок.

Реалізація підготовчого етапу до проведення АТР (в рамках низки неурядових та урядових пілотних проектів) має забезпечити:

- психологічну готовність мешканців (критичної маси), насамперед, територіальних громад сільської місцевості через розуміння ними економічної доцільності АТР ще до її проведення;

- **отримання всіх типових моделей АТР**, які з одного боку, врахують особливості різних громад та територій, а з іншого – стануть **об'єктивною основою для визначення ієрархії основних параметрів** майбутнього законопроекту „Про територіальний устрій України”;

- **визначення** (на базі формалізованих **всіх типових моделей АТР**) **диференційованих кількісних характеристик основних параметрів** майбутнього законопроекту „Про територіальний устрій України”.

СУЧАСНИЙ СТАН АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ ВИЖНИЦЬКОГО, ГЕРЦАЇВСЬКОГО, ГЛИБОЦЬКОГО І ПУТИЛЬСЬКОГО РАЙОНІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ РОЗВИТКУ

Вижницький район

В 1855 році Вижниця стає повітовим центром. Під час першої світової війни Вижниця та інші населені пункти перетворюються в руїни. Зменшувалась і кількість населення. У листопаді 1918 року територію нинішнього району захопила королівсько-боярська Румунія. 28 червня 1940 року територія Вижниччини у складі Північної Буковини з'єднана з Україною. В 1941р. створено Вижницький район. Межує на заході з Путильським районом Чернівецької області та Косівським районом Івано-Франківської області, на півдні з Румунією (11 км), на сході з Сторожинецьким районом. В районі проживає 60,0 тис.чол. Міське населення 19,6 тис.чол., сільське населення 40,4 тис.чол. Середня густина населення 67 чол. на кв.км. Етнонаціональний склад населення є однорідним в районі проживає 98%- українців.

В системі місцевого самоврядування в районі діє 2 – міські, 1 – селищна та 14- сільських ради.

Районний центр – м. Вижниця. Відстань до обласного центру – 70 км. Кількість населених пунктів – 34. Витрати на управління є сталими практично для всіх сільрад, та є більшими з розрахунку на одного мешканця у сільрадах з меншою чисельністю населення (див. діаграму 1).

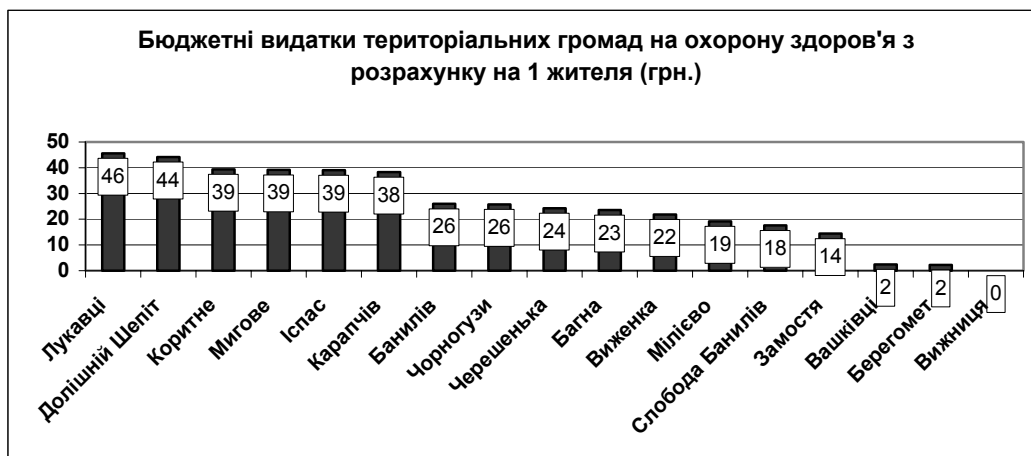
В районі працюють 32 загальноосвітні школи, 1 дитяча спортивна, 2 гімназії, 1 школа-сад. Загальна кількість учнів у загальноосвітніх школах 10278.

Дошкільних установ – 21. Кількість місць у постійних дошкільних установах – 1086. Кількість дітей у дошкільних установах – 928.

Охорона здоров'я представлена 3 лікарнями, 3 поліклініками, 23 ФАПам.

Нині у районі діють 32 клубних закладів, 35 бібліотек, 3 постійно діючих кінотеатри. 18 громадських музеїв та музейних кімнат. На території району знаходиться 54 пам'ятки археології (6) та історії (48).

Можливі перспективи розвитку у контексті реформування територій України

Під час моделювання укрупнених громад враховувались повноваження, якими громади передбачається наділити у відповідності до проекту Закону України "Про місцеве самоврядування громади", опублікованого в збірнику законопроектів "Реформування територіального устрою" (Київ-2005).

Нижче подається модель створення укрупнених громад району. Усього їх може бути 13. У таблиці 1 надається перелік укрупнених громад із визначенням чисельності населення у кожному населеному пункті, у громаді в цілому, а також інфраструктурою бюджетних закладів населених пунктів.

Модель громад Вижницького району розроблена з урахуванням обставин гірської та передгірської місцевості, в якій розташований цей район. Ця обставина утруднює комунікацію між населеними пунктами, розташованими по різні боки гірських хребтів або гірських річок, а також сприяє невисокій густоті населення.

Пропонована модель передбачає утворення в районі трьох асоціацій укрупнених громад, згрупованих довкола містечок Вижниця, Вакшівці та Берегомет, які розташовані відповідно на заході, півночі та в центрі району. Ці асоціації громад пропонуються назвати "околами" у відповідності до давньої буковинської традиції існування в гірських районів специфічних територіальних одиниць, більших від громади і менших від повіту. Пропонується надавати в центрах укрупнених громад всі соціальні послуги, які законодавством передбачено надавати в територіальних громадах базового рівня, натомість більшість послуг районного рівня надавати не в районному центрі, а в центрах відповідних асоціацій громад (околів).

Тому головним фактором, який враховувався під час проведення моделювання укрупнених громад Вижницького району, була наявність доріг відповідної якості між населеними пунктами громади та її безпосереднє сусідство з центром відповідного околу. Оскільки вже сьогодні у всіх центрах проєктованих околів є заклади освіти та охорони здоров'я та культури районного рівня, то створення філій дозвільних офісів та інших районних установ не вимагатиме великих інвестицій. Вижницький район характеризується добре розгалуженою мережею автомобільних доріг обласного значення. Укрупнення громад може привести до необхідності придбання додаткової кількості пасажирських транспортних засобів, що мають працювати, як громадський транспорт. Це пояснюється необхідністю забезпечити рух громадського транспорту між населеними пунктами та центрами укрупнених громад, а також між центрами укрупнених громад та центрами відповідних околів за новими маршрутами.

Різниця у чисельності населення між існуючими найбільшою та найменшою сільськими радами становить 10 разів, між запропонованими громадами 4 рази.

Найбільша відстань до центру новоствореної громади становитиме 12 км.

Формування укрупнених громад Вижницького району

Таблиця 1

№ п/п	Назва громади	Населені пункти, що до неї увійдуть	Кількість населення укрупненої громади	Кількість лікувально-профілактичних закладів у дужках вказати кількість ліжок (по кожному населеному пункту окремо)			Кількість навчальних закладів, у дужках вказати кількість осіб що навчаються в даному навчальному закладі (по кожному населеному пункту окремо)			Кількість закладів культури (по кожному населеному пункту окремо)			
				ЛІКАРНІ	ПОЛІКЛІНІКИ	ФАПи	ВНЗ	ЗНЗ	ДНЗ	Будинки культури, клуби	Інше (музеї, парк, кінотеатри, кіноустановки)	Бібліотеки	Музичні, художні школи, їх класи і філії
Вижницький р-н													
1	Вижницька	м.Вижниця	6238	1 ЦРЛ (160)			1 (268)	3 (1195)	2 (252)	2	3	3	2
		с.Виженка				1		1 (76)	1 (19)		1	1	
2	Вашківецька	м.Вашківці	6404	1 НРЛ (100)			1 (352)	2 (805)	2 (155)	2	3	2	1
3	Берегометська	смт.Берегомет	9233	1 МЛ (20)		1		5 (1407)	4 (179)	1		4	1
		с.Заріччя								1		1	
4	Банилівська	с.Банилів	5475		1 СЛА			1 (655)	1 (80)	1	1	1	
		с.Бережниця				1		1 (98)		1	1	1	
		с.Слобода-Банилів				1		1 (114)	1 (16)	1	1	1	
5	Д.Шепітська	с.Д.Шепіт	2436			1		1 (233)	1 (21)	1	1	1	
		с.Лопушна				1		1 (166)	1 (22)	1	1	1	
		с.Фальків				1							

		с.Лекечі											
6	Іспаська	с.Іспас	4652		1 СЛА	1		2 (770)	1 (74)	2	1	1	1
		с.Майдан								1		1	
7	Карапчівська	с.Карапчів	4148		1 СЛА	1		1 (362)	1 (36)	1	1	1	
		с.Бабино				1		1 (121)		1		1	
		с.Вали				1		1 (120)		1	1	1	
		с.Волока				1		1 (53)		1	1	1	
8	Коритненська	с.Коритне	84		1 СЛА			1 (505)	1 (45)	1	1	1	
		с.Бережонка				1		1 (100)		1	1	1	
		с.Замостя				1		1 (325)	1 (36)	1	1	1	
9	Лукавецька	с.Лукавці	4016		1 СЛА	1		1 (490)	1 (21)	1	1	1	
		с.Вовчинець				1		1 (150)		1	1	1	
		с.Вахнівці				1				1		1	
		с.Липовани											
		с.Майдан				1							
10	Мигівська	с.Мигово	4325		1 СЛА	1		1 (580)	1 (21)	1	1	1	
		с.Велике				1		1 (68)		1	1	1	
11	Міліївська	с.Міліїво	2868			1		1 (348)	1 (90)	1	1	1	
		с.Кибаки				1		1 (80)		1	1	1	
		Середній.Майдан				1				1		1	

Відстані до центрів громад

Відстань (км)	Громади												
	Батна	Баннів	Берегомет	Вашківці	Вижниця	Долішній Шепіт	Іспас	Карапчів	Коритне	Лукавці	Мигове	Мілево	Чорногузи
найбільша	4	6	5	3	6	12	6	4,5	4	9	3	9	1

Після проведення укрупнення громад, при наявності громадського транспорту, від найвіддаленішого населеного пункту у кожній із громад можна буде дістатися до центру громади за 20-30 хвилин, для гірських громад Берегометського околу 0,5 – 1 годину. При цьому від кожної укрупненої громади до центру відповідного околу можна буде дістатися не більше, чим за 1 годину.

Герцаївський район

Герцаївський район Чернівецької області був створений 1 жовтня 1940 року. В грудні 1962 року район був ліквідований, а територія увійшла до складу Глибоцького району. У грудні 1991 року на підставі Постанови Верховної Ради України був відновлений як Герцаївський район.

Район розташований в південно-східній частині області, на правому березі річки Прут.

Районний центр – м. Герца. Відстань до обласного центру 20 км.

В районі проживає 32,0 тис.чол. Середня густина населення 103,7 чол. на кв.км.

румуни – 93%

українці – 3,4%

росіяни – 1,6%

інші національності – 2,0%

Населених пунктів – 24, в тому числі міст – 1, сіл – 23. В системі місцевого самоврядування діють 1 міська рада, 13- сільських рад. Витрати на управління є сталими практично для всіх сільрад, та є більшими з розрахунку на одного мешканця у сільрадах з меншою чисельністю населення (див. діаграму 1).

В районі працюють 32 загальноосвітні школи з них 1 ліцей, 13 шкіл I ступеня, 8 шкіл I-II ступенів, 10 шкіл I-III ступенів. В школах навчається 5750 учнів.

Охорона здоров'я представлена центральною районною лікарнею на 120 ліжок і однією дільничною лікарнею на 9 ліжок, 3 лікарськими амбулаторіями та 14 ФАПами.

У районі діють 23 клубні заклади, 25 бібліотек, 2 дитячі музичні школи, дитяча художня школа, 18 кіноустановок. Видатки на культуру (діаграма 4) є найменшими за своїм розміром і також у великій степені залежать від чисельності населення у сільрадах: існує тенденція щодо зменшення витрат із збільшенням чисельності населення.

Можливі перспективи розвитку у контексті реформування територій України

Під час моделювання укрупнених громад враховувались повноваження, якими громади передбачається наділити у відповідності до проекту Закону України "Про місцеве самоврядування громади", опублікованого в збірнику законопроектів "Реформування територіального устрою" (Київ-2005).

Нижче подається модель створення укрупнених громад району. Усього їх може бути 6. У таблиці 3 надається перелік укрупнених громад із визначенням чисельності населення у кожному населеному пункті, у громаді в цілому, а також інфраструктурою бюджетних закладів населених пунктів.

Одним із головних факторів, що враховувався під час проведення моделювання укрупнених громад, була наявність доріг відповідної якості між населеними пунктами громади. Герцаївський район характеризується добре розгалуженою мережею автомобільних доріг обласного значення. Укрупнення громад може привести до необхідності придбання додаткової кількості пасажирських транспортних засобів, що мають працювати, як громадський транспорт. Це пояснюється необхідністю забезпечити рух громадського транспорту між населеними пунктами та центрами укрупнених громад за новими маршрутами.

В Герцаївському районі наявна добре розгалужена мережа бюджетних закладів. Районна влада завдяки співпраці з Українським фондом соціальних інвестицій зуміла збудувати та відновити ряд закладів освіти та охорони здоров'я (наприклад, школу в селі Годинівка).

Різниця у чисельності населення між існуючими найбільшою та найменшою сільськими радами становить 4,8 разів, між запропонованими громадами 1,4 рази.

Найбільша відстань до центру новоствореної громади становитиме 6 км.

Формування укрупнених громад Герцаївського району

Таблиця 2

№ п/п	Назва громади	Населені пункти, що до неї увійдуть	Кількість населення укрупненої громади	Кількість лікувально-профілактичних закладів у дужках вказати кількість ліжок (по кожному населеному пункту окремо)			Кількість навчальних закладів, у дужках вказати кількість осіб що навчаються в даному навчальному закладі (по кожному населеному пункту окремо)		Кількість закладів культури (по кожному населеному пункту окремо)			
				ЛІКАРНІ	ПОЛІКЛІНІКИ	ФАПи	ЗНЗ	ДНЗ	Будинки культури, клуби	Інше (музей, парк, кіностанова)	Бібліотеки	Музичні, художні школи, їх класи і філії
Герцаївський р-н												
1	Байраки	с.Байраки	5535	1 СДЛ (9)			1 (374)	1 (30)	1	1	1	1
		с.Підвальне					1 (87)		1		1	
		с.Петрашівка					1 (352)	1 (22)	1	1	1	
		с.Буківка					1 (156)		1	1	1	
2	Тернавка	с.Тернавка	4786			1 (434)	1 (21)	1	1	2		
		с.Дяківці				1 (145)	1 (25)	1	1	1		
		с.Куликівка				1 (102)		1	1	1		
3	Цуренська	с.Цурень	6186					1	1	1		
		с.Радгоспівка				1 (179)				1		
		с.Маморниця				1 (27)		1		1		
		с.Остриця			1 СЛА	2 (631)	1 (67)	1		1		
		с.Луківці				1 (87)	1 (19)	1	1	1		
4	Горбівська	с.Горбово	5629			1 (700)	1 (67)	1	2	1	1	
		с.Банчени						1	1	1		
		с.Молниця			1 СЛА	1 (345)	1 (57)	1	1	1		
5	Годинівська	с.Годинівка	5858			1 (246)	1 (34)	1	2	1		
		с.Хряцька				1 (313)	1 (26)	1	1	1		
		с.М.Буда				1 (26)		1	1	1		
		с.В.Буда			1 СЛА	1 (394)		1		1		
		с.Крупянське				1 (34)		1	1	1		
6	Герцаївська	м.Герца	4322	1 ЦРЛ (120)		2 (402)	1 (67)	1	3	1	2	
		с.Лунка				1 (33)		1	1	1		
		с.Могилівка				1 (96)		1	1	1		
		с.Великосілля				1 (229)		1		1		

Відстані до центрів громад

Відстань (км)	Громади						
	Байраки	Тернавка	Цуренська	Горбівська	Годинівська	Герцаївська	Байраки
Найбільша	3	3	4	4	6	4	3

Після проведення укрупнення громад, при наявності громадського транспорту, від найвіддаленішого населеного пункту у кожній із громад можна буде дістатися до центру громади за 20-30 хвилин.

Глибоцький район

Сучасний стан

Глибоцький район утворений у 1940 році, у сучасних межах у 1991 році.

Районний центр – смт.Глибока. Відстань до обласного центру 35 км.

Населених пунктів – 38, в тому числі смт – 1, сіл – 37.

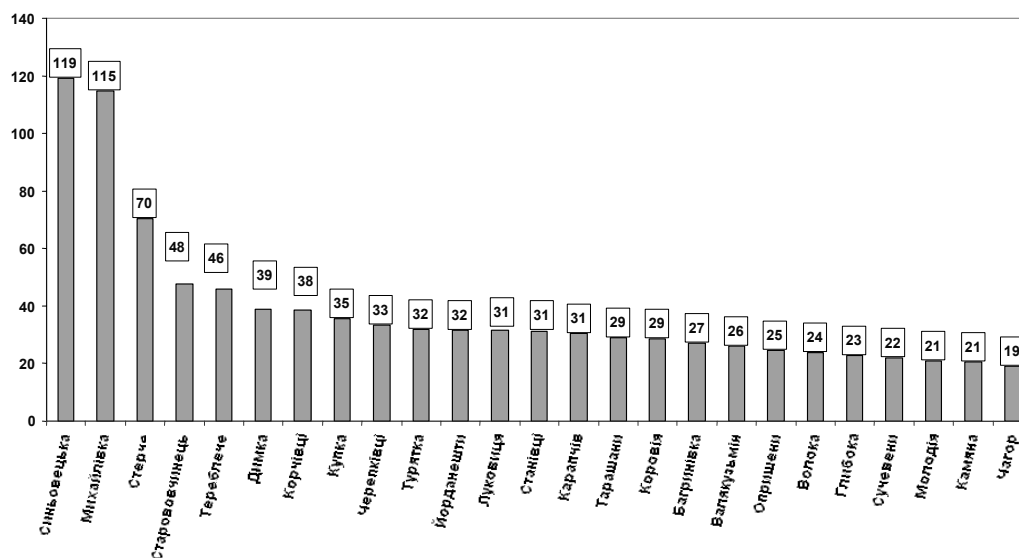
Глибоцький район розташований на півдні Чернівецької області в передгір'ях Карпат. Район межує з Румунією, Герцаївським та Сторожинецькими районами, а також м.Чернівці. По території району проходить державний кордон з Румунією протяжністю 47.2 км.

В районі проживає 70.5 тис осіб, в тому числі: 9.6 тис. осіб – у місті, 60.9 тис. осіб – у селах.

У системі місцевого самоврядування району діють:

- районна рада – 1
- селищна – 1
- сільські ради – 24.

Діаграма 1

Витрати на управління є сталими практично для всіх сільрад, та є більшими з розрахунку на одного мешканця у сільрадах з меншою чисельністю населення (див. діаграму 1).

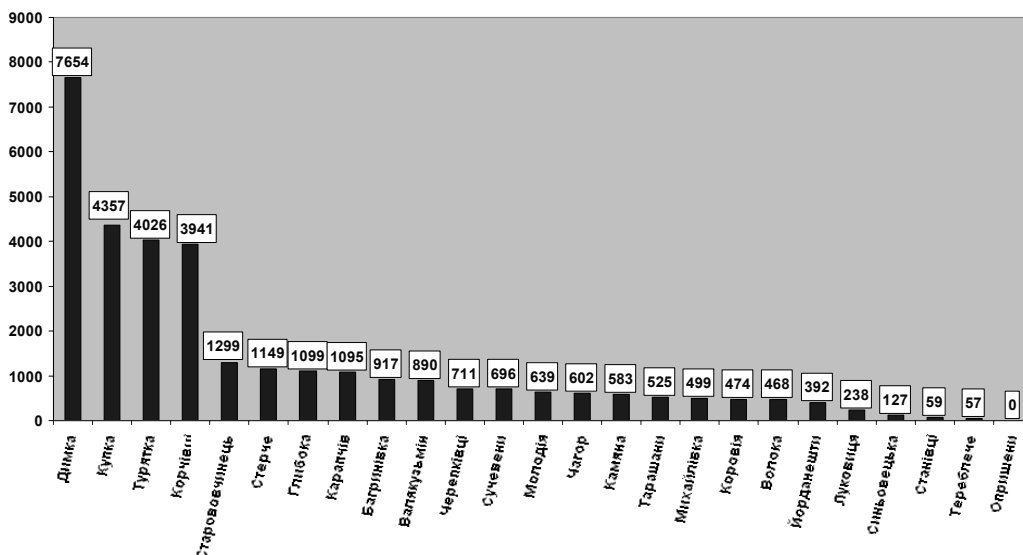
В районі проживає дітей віком до 6 років у районі 4900 та 12269 дітей віком 7-17 років.

Загальноосвітніх навчальних закладів – 32. ВНЗ 1-2 рівня акредитації – 1, в якому навчається 320 учнів.

Очевидно що є проблеми пов'язані з відсутністю дошкільних навчальних закладів (зокрема у населених пунктах Опришени, Слобідка, Станівці, Горбівці, Червона Діброва, Луковиця, Грушівка). Водночас можна зробити висновок, що для вікової категорії дітей 7-17 років достатньо місць у загальноосвітніх навчальних закладах, а мережу цих закладів можна характеризувати як достатню.

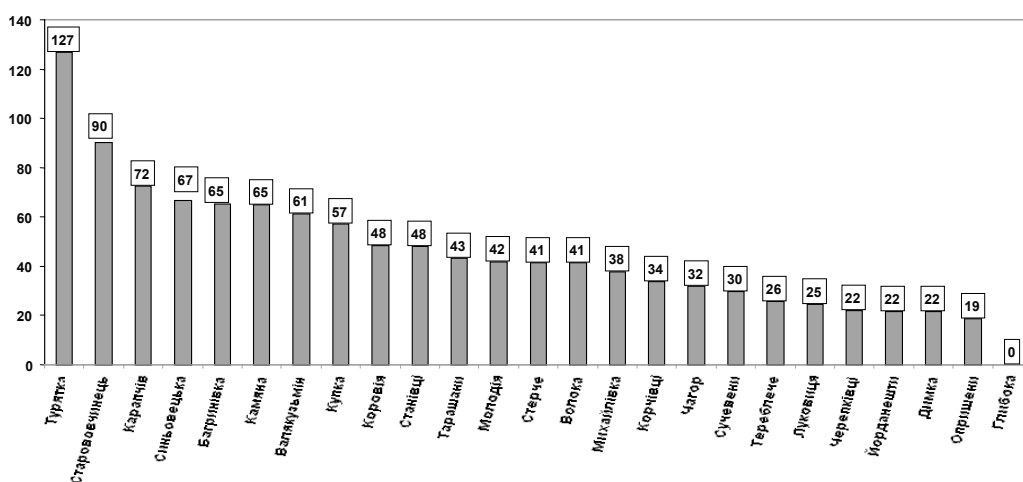
Видатки на освіту у сілрадах на одну дитину до 6 років (див. діаграму 2) залежать від наявності в населеному пункті дитячої установи. Виключенням є Димка, Турятка Купка та Корчівці в яких значні витрати пов'язані з наявністю навчально-виховних комплексів.

Діаграма 2

В районі діє 34- лікарняних установи, в тому числі ФАП – 20, дільничних лікарень – 2, міжрайгубдиспансер – 1, лікарняних амбулаторій – 10, центральна лікарня – 1. Лікарняних ліжок – 370, потужність амбулаторно-поліклінічних закладів – 1040 відвідувань на зміну, кількість аптек всіх форм власності – 13. Проблеми пов'язані з відсутністю лікарських закладів є в селах Стерче, Привороки, Опришени.

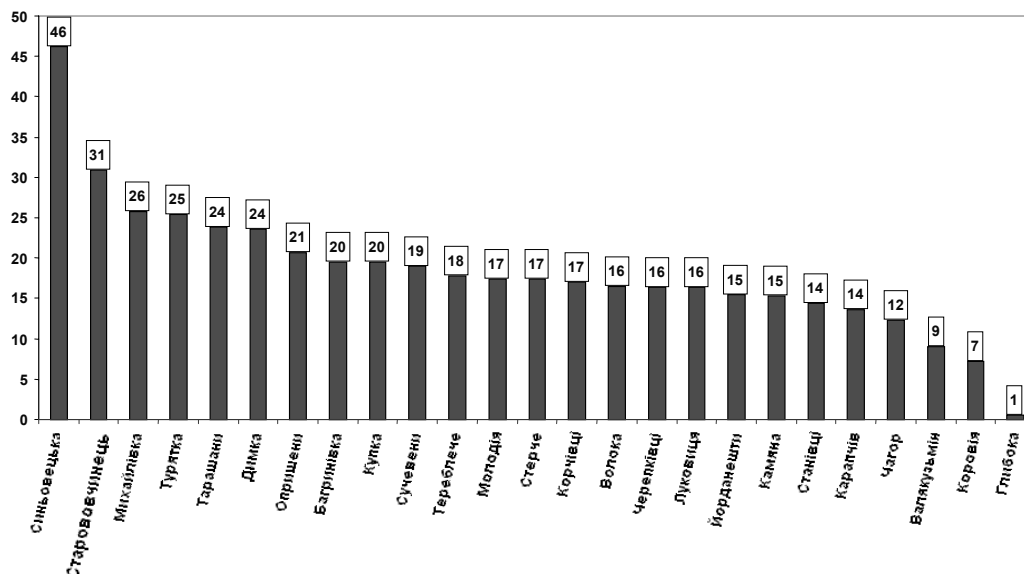
Діаграма 3

Кількість закладів культури клубного типу – 33. В тому числі будинків культури -10, клубів-23. В тому числі діючий кінотеатр – 1. Кількість бібліотек – 38, в тому числі районна -1, дитяча – 1 і сільських – 36.

Видатки на культуру (діаграма 4) є найменшими за своїм розміром і також у великій степені залежать від чисельності населення у сільрадах: існує тенденція щодо зменшення витрат із збільшенням чисельності населення.

Діаграма 4

Можливі перспективи розвитку у контексті реформування територій України

Під час моделювання укрупнених громад враховувались повноваження, якими громади передбачається наділити у відповідності до проекту Закону України "Про місцеве самоврядування громади", опублікованого в збірнику законопроектів "Реформування територіального устрою" (Київ-2005).

Нижче подається модель створення укрупнених громад району. Усього їх може бути 13. У таблиці 4 надається перелік укрупнених громад із визначенням чисельності населення у кожному населеному пункті, у громаді в цілому, а також інфраструктурою бюджетних закладів населених пунктів.

Одним із головних факторів, що враховувався під час проведення моделювання укрупнених громад, була наявність доріг відповідної якості між населеними пунктами громади. Глибоцький район характеризується добре розгалуженою мережею автомобільних доріг, через його територію пролягає автотраса державного значення (Чернівці-Порубне). Укрупнення громад може привести до необхідності придбання додаткової кількості пасажирських транспортних засобів, що мають працювати, як громадський транспорт. Це пояснюється необхідністю забезпечити рух громадського транспорту між населеними пунктами та центрами укрупнених громад за новими маршрутами.

В Глибоцькому районі наявна добре розгалужена мережа бюджетних закладів. Районна влада завдяки співпраці з Українським фондом соціальних інвестицій зуміла збудувати та відновити ряд закладів освіти та охорони здоров'я.

Різниця у чисельності населення між існуючими найбільшою та найменшою сільськими радами становить 7 разів, між запропонованими громадами 3 рази.

Найбільша відстань до центру новоствореної громади становитиме 7 км.

Формування укрупнених громад Глибоцького району

Таблиця 3

Глибоцький р-н		Населення	Лікарні	Поліклініки	ФАПи	Спец. медичні заклади	ВНЗ	ЗНЗ	ДНЗ	Будинок культури	Музеї, пам'ятки архітект-ури	Бібліотеки
1	Вовчинецька 6055	с.Багринівка	1440		1 СЛА			1 (271)	1 (48)	1	1	1
		с.С.Вовчинець	2063		1 СЛА			1 (344)	1 (53)	1	2	1
		с.Біла Криниця	152			1		1 (4)		1	2	1
		с.Черепківці	2090	1 СДЛ (10)				1(263)	1 (50)	1	2	1
		с.Новий Вовчинець	310			1		1 (33)				1
2	Валякузьминська 2840	с.Валя Кузьмина	1860		1 СЛА			2 (213)		1	1	1
		с.Тарашани	980		1 СЛА			1 (238)	1 (25)	1	1	1
3	Купська 6124	с.Купка	2738		1 СЛА			1 (175)	1 (48)	1	1	1
		с.Корчівці	1716			1		1 (344)	1 (40)	1	1	1
		с.Сучевени	1670					1 (291)	1 (32)	1	1	1
4	Димківська 3158	с.Димка	1838			1		1 (372)	1 (68)	1	2	1
		с.Михайлівка	680			1		1 (72)	1 (15)	1	1	1
		с.Червона Діброва	640			1		1 (90)		1	1	1
5	Карапчівська 5340	с.Карапчів	2006		1 СЛА			1 (615)	1 (53)	1	1	1
		с.Йорданешти	2295			1		2 (203)	1 (25)	1	1	1
		с.Просіка	690			1		1 (94)	1 (26)			1
		с.Просокиряни	350			1		1 (20)				

6	Молодійська 5627	с.Молодія	3830		1 СЛА		Тубдиспансер		1 (539)	1 (65)	1	1	1	
		с.Луковиця	1377					50 ліж		1 (348)		1	1	1
		с.Кут	420			1				1 (28)				
7	Стерченська 7915	с.Стерче	1250						1 (228)	1 (45)	1	2	1	
		с.Тереблече	2845			1			1 (245)	1 (44)	1	1	1	
		с.Опришени	2400						1 (427)		1	2	1	
		с.Слобідка	470			1			1 (82)		1	1	1	
		с.Горбівці	950	1 СДЛ (10)					1 (86)		1	1	1	
8	Загорська 7630	с.Коровія	2990			1			2 (435)	1 (20)			1	
		с.Чагор	4640			1			1 (446)	1 (42)	1	1	1	
9	Волоківська 4220	с.Волока	3070		1 СЛА				1 (441)	1 (25)	1	1	1	
		с.Грушівка	1150		1 СЛА				1 (111)		1	1	1	
10	Кам'янська 6920	с.Кам'янка	6300			1			1 (1134)	1 (140)	1	1	1	
		с.Петричанка	620			1			1 (30)		1	1	1	
11	Становецька 4180	с.Станівці	2900			1			1 (550)		1	2	1	
		с.Привороки	1280						2 (418)		1	1	1	
12	Бурятська 3831	с.Турятка	1910		1 СЛА				1 (316)	1 (55)	1	2	1	
		с.Поляна	464	1 СДЛ (10)					1 (18)		1	1	1	
		с.В.Синівці	477			1			1 (11)		1	1	1	
		с.Н.Синівці	980		1 СЛА				1 (173)		1		1	
13	Глибоцька 9300	сmt.Глибока	9300	1 ЦРЛ (290)				1 (478)	2 (1292)	1 (211)	1	3	2	

Відстані до центрів громад

Відстань (км)	Громада												
	Вовчинецька	Валякузьминська	Купська	Димківська	Карапчівська	Молодівська	Стереченська	Чагорська	Волоківська	Кам'янська	Становецька	Турятська	Глибоцька
Найбільша	6	7	5	6,5	4	7	7	3	2	6,5	4	6	0

Після проведення укрупнення громад, при наявності громадського транспорту, від найвіддаленішого населеного пункту у кожній із громад можна буде дістатися до центру громади за 20-30 хвилин.

Путильський район

Сучасний стан.

Путильський район утворений у 1940 році, займає площу 884 км² (11,3% загальної території області), розташований у південно-західній частині Чернівецької області (в зоні Карпат). На півдні району проходить державний кордон з Румунією, на заході межує з Верховинським районом Івано-Франківської області, на півночі і північному сході – з Вишницьким районом Чернівецької області.

Районний центр, селище міського типу Путила розташовано на відстані 117 км від обласного центру м. Чернівці.

Станом на 1 червня 2006 року на території Путильського району розташовані:

- селища міського типу – 1;
- сільських населених пунктів – 50.

У системі місцевого самоврядування району діють:

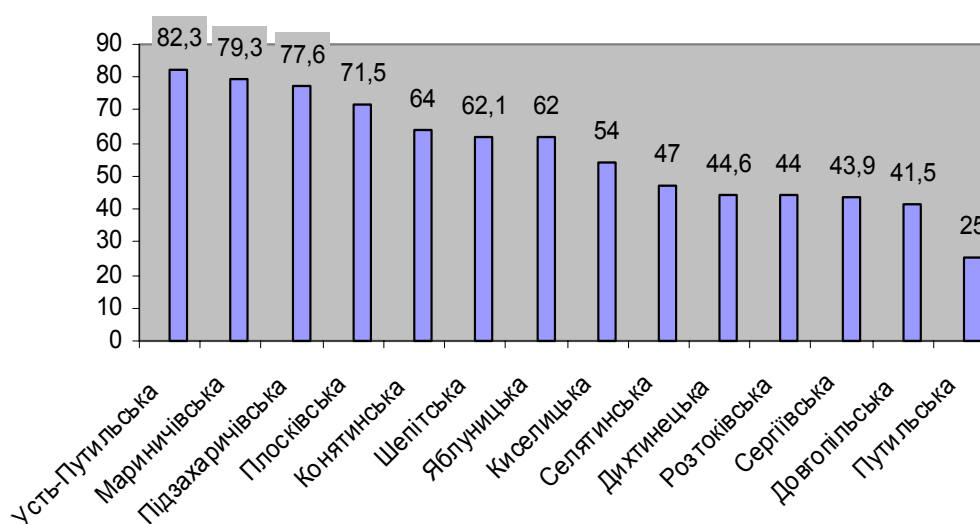
- селищна рада – 1;
- сільські ради – 13.

Місцеві ради за населенням розподіляються наступним чином:

- до 1500 мешканців – 7;
- від 1500 до 2500 – 6;
- від 2500 до 5000 – 0;
- понад 5000 – 1.

Витрати на управління є більшими з розрахунку на одного мешканця у сільрадах з меншою чисельністю населення (діаграма 1).

Діаграма 1.

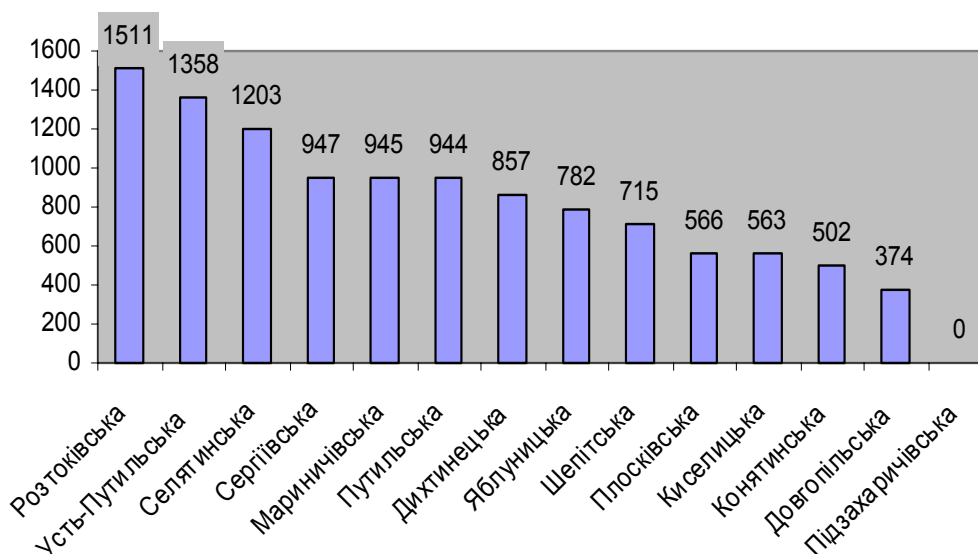
Населення району складає 26349 тис. осіб, у тому числі міське – 3,6 тис. осіб, сільське – 22,7 тис. осіб.

Дітей віком до 6 років у районі 2468. У 16 дошкільних закладах перебуває 647 дітей.

Дітей віком 7 – 17 років у районі – 5315. Денних загальноосвітніх навчальних закладів – 27, у яких навчається 4522 учнів. Можна зробити висновок, що для цієї вікової категорії дітей достатньо місць у денних загальноосвітніх навчальних закладах. У районі є також один вищий навчальний заклад.

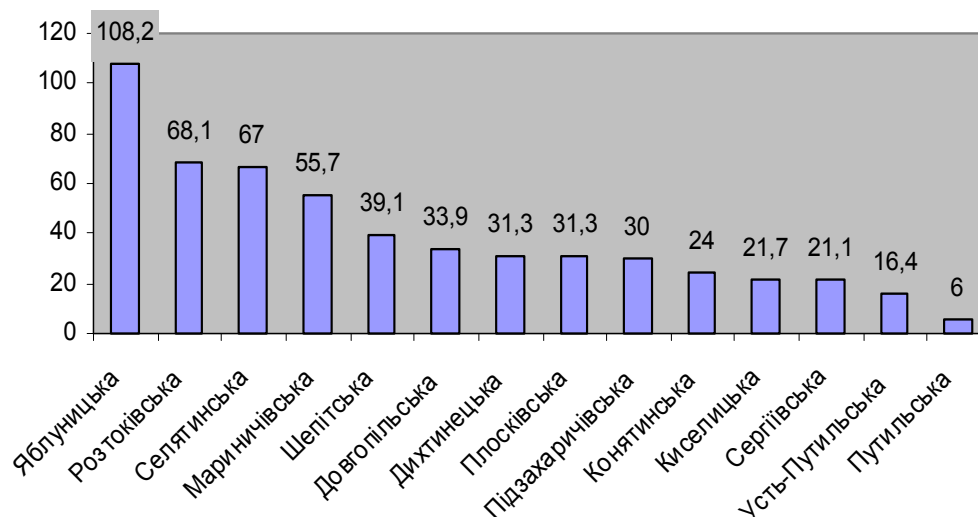
Видатки на освіту у сільрадах на одну дитину до 6 років (діаграма 2) залежать від наявності в населеному пункті дитячої установи.

Діаграма 2.

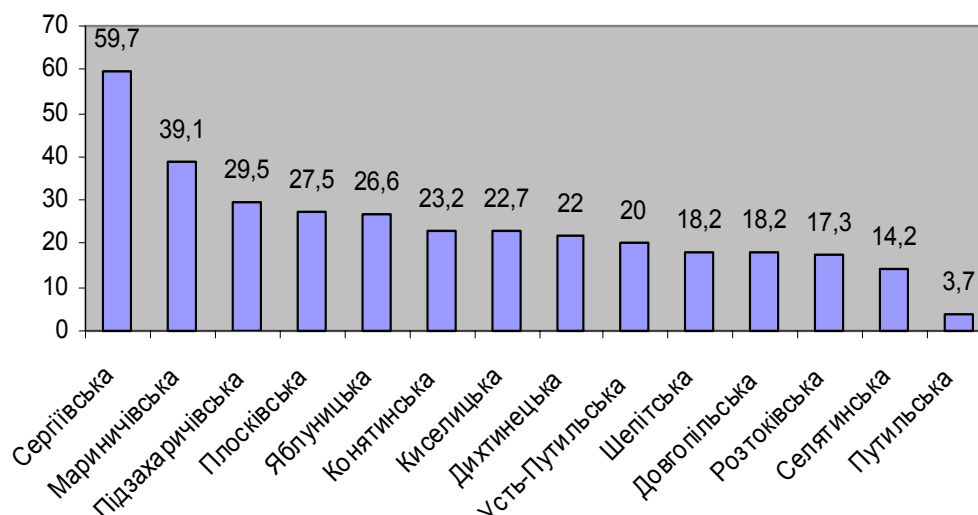
У сільських населених пунктах працює одна районна лікарня, 4 амбулаторії, 35 ФАПів. У 12 населених пунктах відсутні будь-які медичні заклади.

Діаграма 3.

Кількість закладів культури клубного типу – 36, в тому числі будинків культури -12, клубів – 24. Кількість бібліотек – 29.

Видатки на культуру (діаграма 4) залежать від чисельності населення у сільрадах: існує тенденція щодо зменшення витрат із збільшенням чисельності населення.

Можливі перспективи розвитку у контексті реформування територій України

Під час моделювання укрупнених громад враховувались повноваження, якими громади передбачається наділити у відповідності до проекту Закону України "Про місцеве самоврядування громади", опублікованого в збірнику законопроектів "Реформування територіального устрою" (Київ-2005).

Нижче подається модель створення укрупнених громад району. Усього їх може бути 14. У таблиці 1 надається перелік укрупнених громад із визначенням чисельності населення у кожному населеному пункті, у громаді в цілому, а також інфраструктурою бюджетних закладів населених пунктів.

Модель громад Путильського району розроблена з урахуванням обставин гірської місцевості, в якій розташований цей район. Ця обставина утруднює комунікацію між населеними пунктами, розташованими по різні боки гірських хребтів або гірських річок, а також сприяє невисокій густоті населення.

Пропонована модель передбачає утворення в районі п'яти асоціацій укрупнених громад, згрупованих довкола містечок Путила, Довгопілля, Ростоки, Селятин, Дихтинець. Ці асоціації громад пропонується назвати "околами" у відповідності до давньої буковинської традиції існування в гірських районів специфічних територіальних одиниць, більших від громади і менших від повіту. Пропонується зберегти як окремі адміністративно-територіальні одиниці всі існуючі на сьогодні громади та надавати в них всі соціальні послуги, які законодавством передбачено надавати в територіальних громадах базового рівня, натомість більшість послуг районного рівня надавати не в районному центрі, а в центрах відповідних асоціацій громад (околів).

Тому головним фактором, який враховувався під час проведення моделювання укрупнених громад Путильського району, була наявність доріг відповідної якості між населеними пунктами громади та її безпосереднє сусідство з центром відповідного околу. В силу природних особливостей рельєфу Путильський район характеризується відносною розгалуженістю автомобільних доріг обласного та місцевого значення лише в долинах річок та в міжгір'ях. Укрупнення громад може привести до необхідності придбання додаткової кількості пасажирських транспортних засобів, що мають працювати, як громадський транспорт. Це пояснюється необхідністю забезпечити рух громадського транспорту між населеними пунктами та центрами відповідних околів за новими маршрутами.

Різниця у чисельності населення між існуючими найбільшою та найменшою сільськими радами становить 4,6 разів, натомість різниця між запропонованими околами складатиме громадами 2,9 рази.

Найбільша відстань до центру новоствореної громади становитиме 12 км.

Формування укрупнених громад Путильського району

Таблиця 4

№ п/п	Назва громади	Населені пункти, що до неї увійдуть	Кількість населення укрупненої громади	Кількість лікувально-профілактичних закладів у дужках вказати кількість ліжок (по кожному населеному пункту окремо)			Кількість навчальних закладів, у дужках вказати кількість осіб що навчаються в даному навчальному закладі (по кожному населеному пункту окремо)		Кількість закладів культури (по кожному населеному пункту окремо)			
				ЛІКАРНІ	ПОЛІКЛІНІКИ	ФАПи	ЗНЗ	ДНЗ	Будинки культури, клуби	Інше (музеї, парк, кінотеатри, кіноустановки)	Бібліотеки	Музичні, художні школи, їх класи і філії
Путильський р-н												
1	Путильська	смт.Путила	4813	1 ЦРЛ (120)			2 (829)	1 (163)	1	2	2	2
		с.Паркулина				1	1 (7)		1		1	
		с.Рижа				1	1 (19)		1		1	
		с.Тораки										
2	Дихтинецька	с.Дихтинець	2044			1	1 (395)		1	1	1	
		с.Замогила				1	1 (50)		1			
		с.Греблина										
		с.М.Дихтинець				1		1 (37)	1			
3	Киселицька	с.Киселиця	1720			1	1 (206)	1 (20)	1	1	1	
		с.Гробище				1			1		1	
		с.Поляківське										
		с.Соколій										
4	Довгопільська	с.Довгопільля	2092		1 СЛА		1 (446)	1 (22)	1	1	1	
		с.Греблина										
		с.Плита									1	
		с.Стебні				1			1		1	
5	Сергіївська	с.Сергії	2191			1	1 (249)	1 (19)	1	1	1	
		с.Плоска				1	1 (180)	1 (31)	1	1	1	
		с.Випчина										

		с.Рипень			1	1 (4)		1	1	1	
		с.Тесницька									
		с.Фошки			1	1 (40)	1 (19)	1	1	1	
		с.Лустун			1			1		1	
6	Селятинська	с.Селятин	3496	1 СЛА		2 (495)	1 (34)	1	1	1	
		с.Шепіт			1	1 (132)	1 (32)	1	1	1	
		с.Галицівка			1						
		с.Руська			1	1 (24)	1 (13)				
		с.Андреківське									
		с.В.Яловець			1	1 (10)		1			
		с.Н.Яловець			1			1		1	
		с.Сарата			1			1			
7	Мариничівська	с.Мариничі	2154		1	1 (167)	1 (26)	1	1	1	
		с.Усть-Путила			1	1 (173)	1 (54)	1	1	1	
		С.Бісків									
		с.Петраші			2	2 (29)					
		с.Бісків			1			1			
		с.Шпетки									
8	Розтоківська	с.Розтоки	2965	1 СЛА		1 (363)	1 (89)	1	1	1	
		с.Околени			1			1			
		с.Товарниця			1			1		1	
		с.Ями						1		1	
		с.Підзахаричі			1	1 (158)	1 (37)	1	1	1	
		с.Хорови						1			
		с.Міжброди			1			1			
9	Конятинська	с.Конятин	2542		1	1 (223)	1 (20)	1	1	1	
		с.Яблуниця		1 СЛА		1 (130)	1 (23)	1	1	1	
		с.Самакова			1	1 (142)		1	1	1	
		с.В.Липовець									
		с.Голошина			1			1	1	1	
		с.Плай			1			1		1	

Відстані до центрів громад

Відстань (км)	Громади													
	Дихтинець	Довгопілля	Киселиці	Конятин	Мариничі	Підзахарччі	Плоска	Путила	Розтоки	Селятин	Сергії	Усть-Путила	Шепіт	Яблуниця
Найбільша	5	6	5	5	5	4,5	5	6	6	6	12	12	12	12

Після проведення укрупнення громад, при наявності громадського транспорту, від найвіддаленішого населеного пункту у кожній із громад можна буде дістатися до центру громади за 30-60 хвилин, натомість за 1-2 години можна буде добратися з кожного населеного пункту до центру відповідного околу.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ В XX СТОЛІТТІ.....	5
Округи Буковини на території Чернівецької області на початку XX ст.	5
Адміністративно-територіальні одиниці Румунії на території Чернівецької області (1930 р.) .	6
Райони Чернівецької області (1940 р.).....	7
СУЧАСНИЙ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	9
ПАСПОРТ ВИННИЦЬКОГО РАЙОНУ	10
ПАСПОРТ ГЕРЦАЇВСЬКОГО РАЙОНУ	13
ПАСПОРТ ГЛИБОЦЬКОГО РАЙОНУ	16
ПАСПОРТ ПУТИЛЬСЬКОГО РАЙОНУ	19
АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕФОРМА І СУСПІЛЬНА ДУМКА	22
СУЧАСНИЙ СТАН АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ ВИЖНИЦЬКОГО, ГЕРЦАЇВСЬКОГО, ГЛИБОЦЬКОГО І ПУТИЛЬСЬКОГО РАЙОНІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ РОЗВИТКУ	25
Вижницький район.....	25
Формування укрупнених громад Вижницького району	28
Герцаївський район.....	30
Формування укрупнених громад Герцаївського району.....	32
Глибоцький район	33
Формування укрупнених громад Глибоцького району.....	36
Путильський район	38
Формування укрупнених громад Путильського району	41

Віддруковано ТОВ "ІКЦ Леста"

Підписано до друку з оригінал-макету 03.12.2006.
Формат 60x84/8. Гарнітура Times. Папір офсетний.
Умовн.-друк. арк 10,23. Обл.-вид.арк. 7.1. Тираж 500 прим.